

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—. — Poštno-čkovni
račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon 2113

Cena inseratom: cela
stran Din 2000.—, pol strani
Din 1000.—, četrt strani
Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi
vsaka beseda Din 1.20.

Razsodba celjskega okrožnega sodišča v zadevi dr. Koroščevega volilnega letaka.

Prepis.

Kzp VI 2442/31-11.

Rešitev:

Okrožno sodišče v Celju je po zaslišanju državnega tožilca v kazenski zadevi zoper Deželak Ivana radi zločinstva po čl. 3 zak. o zaščiti javne varnosti in reda v državi z dne 6. 1. 1929, odnosno z dne 1. 3. 1929 vsled priobčila preiskovalnega sodnika, da ne osvoji predloga državnega tožilca, po katerem naj se otvori zoper Deželaka Ivana preiskavo, v seji odločilo:

Preiskave ni uvesti.

Razlogi:

Državno tožilstvo v Celju je predlagalo dne 11. 11. 1931 pod Kzp 2212/31 otvoritev preiskave zoper Deželaka Ivana, ker je sumljiv zločinstva po členu 3 zakona o zaščiti države radi tega, ker je dne 1. 11. 1931 v Laškem razširjal protivolilne letake z napisom »Slovenci« in podpisom dr. Antona Korošča, s čimer je vršil propagando in namerjal ustvariti prepričanje ali vsaj razpoloženje pri drugih, da bi se izpremenila današnja državna ureditev in da bi se izpremenil političen red v državi.

Ko volilni zakon predvideva več državnih kandidatnih list, je logično, da bi se pri postavitvi več kandidatnih list razvila medsebojna tekma, odnosno borba za volilce. Razvila bi se agitacija za liste, odnosno proti njim, v čemur bi seveda ne bila motena državna ureditev in njen politični in socialni red, kakor tudi ni motena v slučaju, ko skupina onih ljudi, ki sicer ni postavila svoje liste, ne soglašajo z ono, ki je bila postavljena. Čim pa je agitacija tu, je ta več ali manj ostra in je iz tega vidika treba presojati razloge, ki so navedeni v letaku. Smatrati je namreč, da taka abstinencijska agitacija ni kaznjiva. Po členu 72 zakona o volitvah narodnih poslan-

cev z dne 10.-12. septembra 1931, številka 210 »Službenih Novin« je kaznjiv le oni, ki z nasiljem ali s pretnjami prepreči enemu ali več državljanom, da uporabijo svojo volilno pravico. To pa je tudi v skladu z določbo členu 54 ustave, ki pravi, da »narodno skupščino sestavljajo poslanci, ki jih voli narod svobodno z občin, enakim in neposrednim glasovanjem.« Po navedenem predmetno dejanje ne tvori dejanskega stanu zločinstva po členu 3 zakona o zaščiti države, pa tudi ne po členu 4 cit. zakona ter je smatrati, da vobče ni podano kako kaznjivo dejanje, tako da **osumljenca kakor tudi podpisnika predmetnih letakov ne zadene nobena kazenska odgovornost.**

Pomislek preiskovalnega sodnika se ne more odrekati opravičenosti.

Vprašanje, je li od državnega tožilstva predlagana otvoritev preiskave utemeljena, je presojati iz vida nagibov, ki so zakonodajalca napotili k izdaji zakona z dne 6. 1. 1929, odnosno k dopolnitvam z dne 1. 3. 1929. Preprečiti se je nameravalo rovarenje komunistov in drugih subverzivnih elementov, pa tudi rovarenje proti političnemu in socialnemu redu v državi, ki je nastal z dnem 6. 1. 1929. To izhaja iz določb členu 4, 5, 6, 7, 8 in 9 cit. zakona. Inkriminirani letak s svojo vsebino ne krši ne ene citiranih določb, ter je njegova vsebina usmerjena na volitve, vršče se dne 8. 11. 1931 na podlagi novega volilnega zakona z dne 10. 9. 1931, objavljenega dne 12. 9. v »Služb. Novinah«, s kojim dnem je stopil tudi v veljavo. Ta

zakon ima v XI. oddelku kazenska določila, tičoča se zakona ter je rešiti vprašanje, se je li s postopanjem osumljenec kršilo ta določila. Da bi osumljenec z nasiljem ali s pretnjo preprečil enemu ali več državljanom, uporabiti jim dano volilno pravico (§ 72), ali nastopal tako, kot ima v mislih § 73 cit. zakona, niti ovadba sama ne trdi, marveč povdarja le to, da je osumljenec delil letake. Pri vsakih volitvah se pojavi agitacija v raznih oblikah. S tem računa tudi cit. zakon sam ter prepoveduje v določbi § 82 le agitacijo z raznašanjem lažljivih vesti ali širjenjem slik, letakov ali drugih sredstev za **agitacijo na volišču**, do čim agitacijo sicer ne prepoveduje. Ne gre tedaj za nikako kaznjivo dejanje, vsled česar preiskave tudi ni uvesti. Da gre zgolj za agitacijo, ki ni prepovedana, izhaja tudi iz letaka z dne 31. 10. 1931, podpisanega od Marka Krajnca in Franca Hrastelja.

Okrožno sodišče v Celju, odd. VI.,
dne 18. 11. 1931.

L. S. Fras l. r. Dr. Vidovič

*

Nemčija pripravlja zopetno znižanje mezd in plač državnim uradnikom. Dr. Brüningova vlada pripravlja zasilno odredbo, po kateri se bodo zmanjšale mezde in plače za 10%, prejemki državnih uradnikov pa za 10—20%. Tej vladni nakani se upirajo socialni demokrati, ki pravijo, da je obremenitev ljudskih množic z zasilnimi naredbami neznosna. Dr. Brüning obljublja, da bodo z znižanjem plač padle tudi cene, kar pa ni povsem verjetno.

Odbor vojnoodškodninske banke. — Vojnoodškodninska banka v Baslu, ki proučuje nemško plačilno možnost po Youngovem načrtu, dobi nov odbor. Ta odbor bode imel 7 članov, katere bodo imenovali predsedniki centralnih bank Francije, Anglije, Nemčije, Belgije, Italije, Japonske in Združenih ameriških držav. Ti člani pa imajo pravico, glasovati še za nadaljnje največ 4 člane za posebna vprašanja za finance, valute in industrijo, kakor bode nanesele položaj. Smatra se, da bodo izvolili po 1 Šveda, Švicarja in Holandca, kot četrtega pa zastopnika jugoslovanske vlade.

Novi kitajski zunanji minister Wellington Koo.

Prijatelji, agitirajte za
„Slov. Gospodarja!“

Kongres bolgarske zemljoradniške stranke, ki je zboroval zadnje dni v Sofiji, je odobril delo zemljoradniških ministrov v vladi. V resoluciji je izrečena zahteva o razpustu vseh oboroženih in neoboroženih organizacij, ki imajo za cilj: nasilno odstranitev ustavnega stroja države. Nadalje zahteva resolucija, naj preidejo: železnice, rudokopi, Narodna banka itd. v roke države. Ukinje se naj plačevanje vojnih odškodnin, katerih bolgarski narod dalje ne more več plačevati. Končno naglašajo resolucija, da se spoštujejo v mirovnih dogovorih zajamčene pravice narodnih manjšin.

Uvedba zaščitnih carin na Angleškem Pri zadnjih volitvah na Angleškem so zmagali tako sijajno konservativci, ker so nastopali za uvedbo zaščitnih carin. Anglija je sedaj na pritisk zmagovalcev konservativcev opustila svobodno trgovino in se je pridružila državam, ki so se že pred njo iz strahu pred tekmeči obdale z zaščitnimi carinami. Novi carinski zakon daje vladi možnost, da poviša carine na več nego 100% vrednosti uvoženega blaga, kar pa že ni več carinska zaščita, ampak uvozna prepoved. Carina se ne raztega na uvoz iz angleških kolonij. Kot prvi sta se oglasili Francija in Amerika proti uvedbi zaščitne carine na Angleškem in sicer na ta način, da sta tudi oni povišali carino na angleški uvoz. Francozi so poskočili s carino za 15%, Amerika pa za 50%. Anglija bode pod zaščitno carino manj uvozila, pa tudi veliko manj izvozila.

Italijanski zunanji minister še vedno v Ameriki. Zadnjič smo poročali, da se je mudil italijanski zunanji minister Grandi pri ameriških vrhovnih državnikih v Washingtonu. Iz Washingtona se je podal Grandi v Newyork, kjer se pogaja z bankami in bogataši za posojilo Italiji.

Indijska posvetovanja bodo padla v vodo. Že precej časa zboruje v Londonu indijska konferenca, ki bi naj odločila o usodi Indije v upravnem oziru za bodočnost. Ta posvetovanja bi že bila davno zaključena z neuspehom, ki ga je povzročil spor med muslimani in Indijci. Glavni krmilarji vladne politike — konservativci — so za razid posvetovanj in za politiko železne roke napram Indiji. Edini, ki še zavlačuje indijska posvetovanja in skuša doseči spravo, je predsednik angleške vlade Macdonald. Kakor kažejo vsa znamenja, bo rešila angleška vlada na pritisk konservativne stranke vprašanje indijske ustave brez Indijcev.

Boji na Dalnjem vzhodu. Zveza narodov še vedno zboruje v Parizu in si beli glavo, na kak način bi se naj poravnal spor med Japonci in Kitajci radi Mandžurije in da bi baš radi tega vprašanja ne bilo. Društvo narodov ob ves ugled. Toliko je dosegla Zveza narodov, da sta pristala kitajski in japonski delegat na preiskovalno komisijo, ki naj preišče mandžurski spor. Sedaj pa ne znajo gospodje v Parizu, kakšno področje bi naj dali tej preiskovalni komisiji. Japonci so zato, da bi ta komisija sploh ne proučila vojaškega položaja v Mandžuriji, temveč bi se naj zanimala za splošni položaj na Kitajskem in ugotovila, ali

PRI SLABOSTI.

par kapljic Fellerjevega, bolečine pomirjajočega Elsfluida na sladkorju ali v mleku, je še zmeraj pomagalo. To varuje tudi pred krči, kašljem, hripavostjo itd. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina. Fl. 5.

spoštuje Kitajska pogodbe z Japonsko. Med tem brezplodnim prerekanjem v Parizu pa stalno napredujejo japonske čete od že zasedenega Cicikarja v smeri proti ruski meji. Japonska letala bombardirajo umikajoče se kitajske čete. Kitajci zbirajo večje armade krog Pekinga in Čingčanga. Mandžurija še bo doživela hude boje.

Koliko je letos mohorjanov?

Mohorjev koledar prinaša prav zanimivo statistiko, koliko Slovencev je letos učlanjenih v Mohorjevi družbi. Vseh Mohorjanov je letos 61.848, za 2784 več nego lani. V lavantinski škofiji jih je 25.520, v ljubljanski 31.459. Povprečno pride v lavantinski škofiji en Mohorjan na vsakih 24 oseb, v ljubljanski škofiji pa na vsakih 17 oseb. V vsej Sloveniji pride 1 Mohorjan na vsakih 20 oseb.

K tem Mohorjanom, ki so knjige sami naročili, pa moramo prišteti še 758 Prekmurcev in naših izseljencev v Nemčiji in Franciji, ki so knjige dobili brezplačno. Lanski koledar je namreč prinesel kratek poziv, naj Mohorjani ob priliki, ko prejemajo ali plačujejo knjige, podarijo tudi kako malenkost v ta namen, da bodo naši Prekmurci in naši izseljenci dobili nekaj knjig zastonj. Slovenska darežljivost se je pokazala v lepi luči: takoj so zbrali Mohorjani dobrih 15.000 Din v ta namen. Letos bodo pa zbrali morebiti še več.

Mnogi Prekmurci in izseljenci, ki so letos dobili knjige brezplačno, jih bodo v prihodnjem letu naročili sami. Doslej namreč Mohorjevih knjig dostikrat še poznali niso. Kdor pa enkrat vidi, koliko lepih knjig je mogoče dobiti za 20 D, ta bo pa rekel: Odslej bom pa še jaz naročnik na Mohorjeve knjige! Saj stane posamezna knjiga samo dobre 3 Din!

V letu 1931 je ljubljanska škofija napredovala mnogo bolj nego lavantinska. V ljubljanski škofiji so pomnožili število Mohorjanov kar za 2320, pri nas pa samo za 392, torej šestkrat manj. V letu 1932 pa mora biti drugače: letos se pa hočemo Lavantinci postaviti in bodemo dvignili število naročnikov v naši škofiji najmanj za toliko, kolikor so ga leta 1931 v ljubljanski škofiji. Naj velja kar hoče: 2000 do 3000 Mohorjanov moramo letos v lavantinski škofiji na novo pridobiti!

Časa za delo imamo sedaj še dobre 3 mesece, do začetka marca 1932. Na prvi seji naših izobraževalnih društev se bomo razgovorjali o tem, kako bomo opozorili na Mohorjeve knjige tiste naše rojake, ki bi pristopili k družbi, če bi jih le kdo lepo povabil. Marijine družbe bodo pri tem delu pomagale.

Koledar Mohorjeve družbe za l. 1933 pa mora izkazovati vsaj 28.000 Mohorjanov v lavantinski škofiji. V to pomagaj Bog in sreča junaška!

*

Slovenski misijonar na Kitajskem, p. Peter Turk, prišel v roke kitajskim roparjem. Naš slovenski misijonar frančiškan p. Peter Turk je, kakor poroča »Amerikanski Slovenec«, v rokah kitajskih banditov. Tako se glasi poročilo njegovega škofa mons. Massija iz Hankowa. Pater Peter je rodom iz Toplic na Dolenjskem, kjer je zagledal luč sveta dne 29. oktobra 1874. V frančiškanski red je stopil 16. septembra 1895. Posvečen je bil 28. septembra 1899. Komaj je dovršil bogoslovne nauke, se je priglasil za kitajski misijon, kamor je odhital 4. decembra 1901. Celih 30 let že deluje neumorno tam. Domovine med tem časom ni več videl. Zadnje čase je v okolici Hankowa oskrboval misijonska sirotišča in bil ob enem misijonar razsežne predmestne župnije. Tam ga je zajela zadnja strahotna povodenj. Z bojaznijo smo pričakovali poročila, da je postal njena žrtev. Zakaj on je eden tistih, ki mu je misel na rešitev lastnega življenja zadnja. Oddahnili smo se, ko je došla vest, da noben misijonar ni postal žrtev valov. Pač pa je tri naše klerike vodovje prehitelo in požrlo. Te dni pa smo zvedeli, da so ga na misijonski postaji Kichov, kjer je že prej dolgo misijonaril, zajeli roparji in odvedli s seboj. Njegova nadaljna usoda nam je še trenutno neznan. Bojimo se za njegovo življenje že radi tega, ker je izčrpan od misijonskega dela in slaboten. Molimo zanj! — Kakor je posneti iz pisma, ki ga je pisal p. Aleksij Benigar frančiškanskemu p. provincialu v Ljubljano, so komunisti prihrumeli nad Petra Turka, ko je daroval daritev sv. maše ter ravno izgovoril besede: »Ite, missa est!« Zapovedali so mu, da jim mora takoj sleđiti. Bilo je to dne 5. oktobra. Iz svojega jetništva je p. Turk pisal svojemu škofu pismo, v katerem prosi zimske obleke ter obenem poroča, da zahtevajo komunisti za njega kot odkupnino 1000 dol. Škof se za njega zelo poteguje, ker visoko ceni njegovo uprav apostolsko gorečnost. Tudi italijanski konzul v Hankowu se zavzema za ujetega slovenskega patra. Tako je upati, da se bo posrečilo ga kmalu rešiti, ako mu ni božja previdnost pripravila — krono mučeništva.

Angleški katoličani. Katoličani tvorijo v Angliji 10 odstotkov prebivalstva. Njihovo število raste od leta do leta, k čemur pripomaga veliko število tistih oseb, ki iz anglikanske (protestantske) cerkve izstopijo ter se pridružijo katoliški Cerkvi. Vprav radi tega, ker so katoličani v manjšini, so zelo delavni, njihova vera je bolj živa in globoka kakor drugod, in tudi bolj dejalna. Dnevno tudi raste upliv katoličanov na kulturno življenje v Angliji. Kar se tiče

njihovega političnega udejstvovanja je treba naglasiti, da so imeli svoje zastopnike v vseh strankah v parlamentu, zlasti pa v delavski stranki. S poslednjo stranko katoličani v zadnji dobi pred volitvami niso več bili zadovoljni, ker je v njej začel prevladovati svobodomiselnost, katoliški Cerkev neprijateljski duh. Iz delavske stranke je izšla borba zoper katoliške šole, kakor smo svojčas poročali. Ker je delavska stranka vsled tega svojega stališča izgubila simpatije katoličanov, je pri volitvah izgubila veliko njihovih glasov, in to je tudi eden izmed razlogov, zakaj je pri volitvah tako hudo propadla. Katoličani dado na Angleškem okoli 1.000.000 glasov, kojih večina je bila prej oddana za delavsko stranko, pri zadnjih volitvah pa ne več. Tudi papeževa okrožnica o socialnem vprašanju je vplivala na angleške katoličane, da so po večini odtegnili svoje glasove delavski stranki.

*

Občni zbor Kmečke zveze v Mariboru

bo v soboto, dne 19. decembra 1931, ob 10. uri predpoldne v Zadrugi gospod. banki v Mariboru, Aleksandrova c. 6.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in preglednikov.
2. Kaj pričakuje jugoslovansko kmetijstvo od naše vlade. — Ivan Vesenjsek.
3. Denarna kriza. — France Jerebič.
4. Napake pri zavarovanju. — Franjo Žebot.
5. Predlogi.
6. Sklepi in resolucije k predlogom in poročilom.
7. Volitev načelstva in preglednikov.
8. Slučajnosti.

Vsaka krajevna Kmečka zveza pošlje na občni zbor za vsakih začetih 20 članov po 1 delegata, ki mora imeti s seboj pismeno pooblastilo krajevnega odbora Kmečke zveze.

Z ozirom na izredno težek položaj našega malokmetijstva ter na važnost resolucij in sklepov prosimo, da pošlje vsaka krajevna Kmečka zveza svoje delegate polnoštevilno. Povabljeni pa so tudi vsi ostali organizirani člani Kmečke zveze, da se občnega zbora v velikem številu udeležijo!

Načelnik.

*

vel kot tak med duhovnimi sobraty in verniki. Blagi in mnogo prezgodaj umrli g. dekan bo ostal v najboljšem in hvaležnem spominu pri vseh, ki so poznali njegov značaj in plemenito srce.

Požar so preprečili dne 26. novembra v gledišču v Mariboru, ki bi bil lahko povzročil največjo škodo.

Znani vlomilec obsojen. Mariborski senat je obsodil vlomilca Ivana Magerla, ki je bil nekaj časa strah Maribora ter okolice, na 8 let ječe. Obsojeni je star komaj 30 let, je že bil sedemkrat predkaznovan in je predsedel radi tatvine dve leti v ječi. Po izpuščenju iz zaporov je zagrešil v Mariboru 14 vlovov in tatvin. Roka pravic ga je zagrabila v Betnavskem gozdu za streliščem, kjer je prebival pod šotorom v gostem grmovju in na skritem kraju.

Radi uboja tri leta ječe. Letos dne 2. oktobra ob priliki kožuhanja koruze je zabodel 23letni Marko Borak v Razvanju pri Mariboru s kuhinjskim nožem Srečka Pukla. Obtoženi se je izgovarjal pred mariborskim senatom s silobranom, a je le bil obsojen radi uboja na triletno ječo in na petletno izgubo častnih pravic.

Lokomotiva mu je odtrgala glavo. Dne 26. novembra je legel na tračnice koroške proge pri Mariboru iz samomorilnega namena 25letni brezposelni nožni kovač Ludvik Jezernik. Lokomotiva mu je odrezala glavo.

Vagon mu je stisnil prsni koš. Dne 27. novembra je pritisnil pri premikanju na vojaškem skladišču v Mariboru vagon redova Muso Ametoviča ob rampo tako nesrečno, da mu je stisnil koš in je bil revež takoj mrtev.

Gospodarsko poslopje je pogorelo posestniku Medvedu na Pesnici pri Mariboru.

Požar. Dne 21. novembra po polnoči je izbruhnil požar v gospodarskem poslopiju vdove Flis na Muti. Ker je bila krita stavba s škodljivimi, je bilo vse na mah v objemu plamenov. Pogorela je vsa živinska krma, pridelki, in živino so komaj rešili v zadnjih trenutkih. Ogenj se je razširil tudi na stanovanjsko hišo, kjer je požar uničil tesarju Tomažu Hermanu vse, celo orodje. Ljudje so prepričani, da je zanetila požar požigalčeva roka.

Skupaj so pili dne 18. junija t. l. v Nartpu pri Framu: Jakob Skedlar, Franc Votolen in viničarski sin Potočnik. — Vsled preobilice alkohola je postal Votolen nasilen in je navalil z nožem na oba tovariša. Skedlar je zagrabil žele-

zen drog in lopnil z njim Votolena po hrbtu s tako silo, da mu je zlomil hrbtenico in je poškodovani umrl v mariborski bolnici. Dne 27. novembra je prisodil mariborski senat Skedlarju, ki se je izgovarjal s silobranom, radi malomarnosti 4 leta ječe in petletno izgubo častnih pravic.

Iz zasede je bil obstreljen v nogo 24letni progovni delavec Martin Marn iz Bistrice pri Rušah.

Zverinski uboj mladega fanta. V vasi Jablovci pri Sv. Trojici v Halozah so našli Drevenšekovi zjutraj pred hišo vsega razmesarjenega 20letnega sina Matevža. Raztelesenje je dognalo, da je bil žrtvi odsekan nos, polovica levega lica in zgornja leva ustnica. Razven tega je še imel zevajočo rano na levi strani vrata in z nožem prerezano žilo dovodnico. Smrt je nastopila vsled izkrvavitve. Moral se je vršiti med ubitim in napadalcem srdit boj, ker so bila tla daleč na okrog krvava ter pohojena. Ubijalec je 18letni Leopold Šmigoc, ki je priznal orožnikom, da je sunil Matevža z nožem v vrat, a zanika udarce z motiko, katero so našli orožniki vso okrvavljeno. Vzrok zločina je najbrže ljubosumje.

Pri podiranju drevja je zlomilo noge viničarju Koserju na Kodeličevem posestvu v Radomerju pri Ljutomeru.

Cigan si prestrelil po naključju dlan na roki. 20letni cigan Štefan Cener iz Borejec v Prekmurju je našel revolver in se je igral z njim. Orožje se je sprožilo in krogla je prevrtala ciganu dlan na roki, da se je moral zateči v bolnico v Murski Soboti.

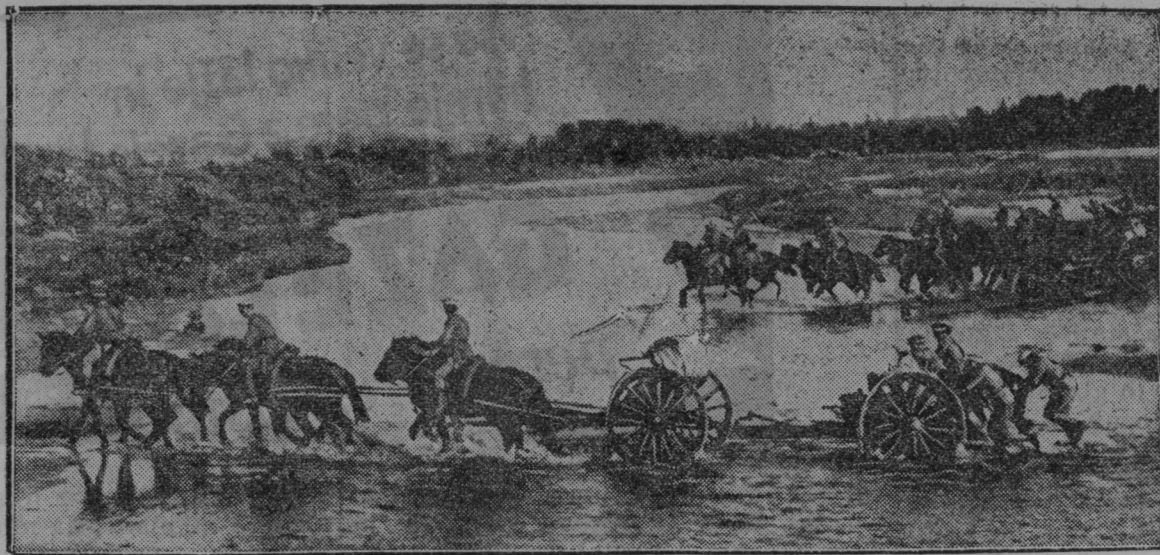
Konj se je splasil vsled lajanja psa 66letnemu krčmarju Emeriku Čačinoviču, ko se je peljal v Mačkovce (Prekmurje). Gostilničar si je zlomil pri padcu s prevrnjenega voza nogo.

Smrt pod avtomobilom. Dne 23. nov. zvečer je zašel pred krčmo Pristovšek pri Celju delavec pri Westenu, 30letni Stanko Gorjanc iz Arclina, pod avtomobil. Avto je moža podrl z blatnikom, mu zlomil dvakrat nogo, enkrat roko in ga tako poškodoval, da je obležal mrtev. Nesreča se je zgodila, ker je bil smrtno poškodovani pijan.

Morilec in sobtoženka pred sodiščem. Letos septembra smo poročali o zverinskem umoru v Žetalah. Zaradi umora 55letnega posestnika Leopolda Petroviča so dajali dne 23. novembra odgovor pred celjskim senatom: 30letni tesar Ivan Krušič iz Žetal, 48letna Jera Petrovič (žena umorjenega), ter

Dekan in duhovni svetovalec Ivan Jurko umrl. V Gradcu na operaciji je umrl dne 26. novembra starotrški dekan in duhovni svetovalec Ivan Jurko. Rajni se je rodil dne 9. junija 1875 v št. Lovrencu na Pohorju. Posvečen je bil leta 1898. Kaplanoval je v Slivnici pri Celju in na Žusmu. Župnik je bil v Pamečah pri Slovenjgradcu in od leta 1919 v Starem trgu pri Slovenjgradcu, kjer je bil tudi dekan starotrške dekanije od leta 1929. Blagopokojni je bil vnet ter goreč duhovnik, ki je slo-

Bojišče v Mandžuriji. Japonsko topništvo prekorači reko.

njena nezakonska hčerka, 19letna Katarina. Pokojni Petrovič se je bil že v tretjič oženil z Jero Potočnik, ki je pripeljala seboj v zakon tudi svojo nezakonsko hčerko Katarino. Stari Petrovič je bil čudak in mati ter hči sta bili kmalu obe proti možu in očimu. V hišo je začel zahajati oženjeni, a ločeni tesar Ivan Krušič, ki je imel razmerje z materjo in hčerjo. Trojici je bil na poti čudaški Petrovič. Jera je obljubila Krušiču posestvo in denar, če spravi s poti na spreten način neljubega moža Leopolda. Krušič je lotil zločinskega naklepa v noči letos od 25. na 26. avg. Ženski sta bili sporazumno z morilcem usodepolno noč odsotni. Krušič se je splazil v hišo in naletel na Petroviča. V prepiru je tesar podrl starega na tla in ga obdeloval s pestmi. Ko je bil starac že na pol potolčen, ga je zverina še obesil za vrv, katero je pritrtil na železno kljuko na stropu. Ker je pa kljub obešenju segal Petrovič z nogami do tal, ga je tiščal morilec tako dolgo navzdol, da je izdahnil. Po opravljenem rabeljskem poslu je obešenemu podstavil pod noge prevrnjeno pručico, kakor bi bil izvršen samomor. Na obešenega je naletela pastorka Katarina,

ki je obvestila o najdbi orožnike. Celjsko sodišče je prisodilo Ivanu Krušiču in Petrovičevi vsakemu 20 let robije in ju obsodilo še na izgubo častnih pravic, obtožena pastorka je bila oproščena.

Ako voznik na vozu zaspi. Dne 23. novembra krog 10. ure zvečer je zaspal na vozu Miha Drobiž na cesti iz Laškega proti Celju. Nasproti je privozil avto, katerega so se splašili konji. Voznik je padel z voza, avto mu je šel preko noge in mu jo zmečkal. Konje je zastavil krčmar Kranjc v Polulah.

Vlomilci so odnesli pri Holeškem pod Mlad samomorilec. V bližini tovarniških hiš v Štorah pri Celju so našli obešenega 22letnega kovinarja štorske železarne Josipa Otovnika iz Štor. Mladenič si je končal življenje v duševni zmedenosti.

Terezijo v Trbovljah 2000 Din.

Padel in si prerezal vrat na šipi. — Vrtar topilnice v Litiji Franc Kovač je prišel zvečer malo bolj dobre volje domov in se je spravil k počitku. Kovač je stanoval v podstrešni sobi, je hotel po vzbujenju iz sobe po strmih stopnicah, a je padel tako nesrečno, da je zadel z glavo ob šipo na oknu, ki mu

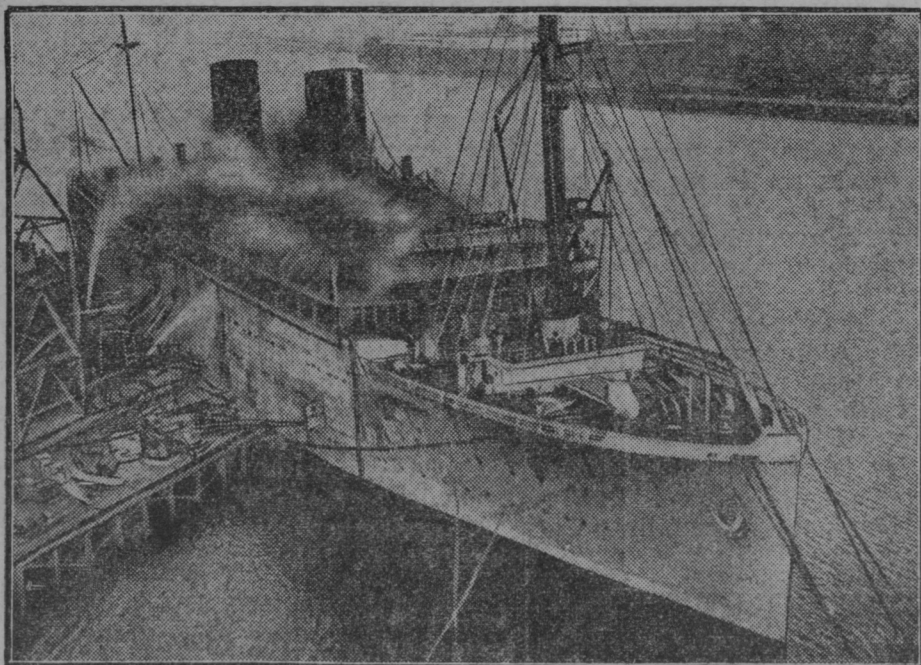
je prerezala na vratu žilo dovodnico in je umrl radi izkrvavitve.

Gasilski avtomobil zgorel. Kar se zgodi le malokedaj, se je pripetilo gasilskemu avtomobilu v Kranju, da je zgorel vsled ognja v razpršilniku ob priliki poskušnje vožnje po temeljiti popravi. Škoda znaša nad 100.000 Din. Avto je bil komaj štiri leta v rabi.

Smrtna žrtev pretepa. V nedeljo dne 22. novembra zvečer je prišlo na Drečjem vrhu pri Trebelnem na Kranjskem do pretepa, v katerem je bil ob življenju 21letni Franc Žgajnar iz Pokleka.

Roparja oropala župnika. V noči dne 22. novembra sta se splazila s pomočjo lestve dva tolovaja v župnišče v Boštanj pri Sevnici ob Savi. Župnik Rakovec se je zbudil, a sta ga ukrotila lopova z revolverjem. Našla sta ključ od cerkvene blagajne in odnesla 4160 Din. Po župnikovem opisu gre v tem slučaju za dva pobegla kaznjenca, katera išče zagrebška policija.

Zaklan na vojaškem dopustu. Pri posestniku Dolancu v Košči (občina Polšnik) pri Zagorju so obhajali gostijo. Opolnoči so čuli svatje pred hišo krik in stekli na dvorišče pogledat. Na tleh so našli zaklanega in že mrtvega Fe-

19.000-tonsko motorno ladjo »Bermuda« je popolnoma uničil ob priliki popraviljanja v luki v Belfastu na Irskem požar.

Na mednarodni razstavi perutnine v Londonu je bila prisojena prva nagrada petelinu in golobu.

štajnovnega Jožeta, ki je bil kot vojak-redov na dopustu. Pri tej priliki je bilo obklanih tudi več drugih fantov.

Avtobus povozil kolesarja. V Ljubljani je zadel ob avtobus dne 26. nov. kolesar in kleparski vajenec Josip Makovec. Sunek je bil tako silovit, da je obležal mladi dečko takoj mrtev.

Avtobus zgorel. Avtoomnibus, ki je prevažal pošto in potnike med Črnomljem in Starim trgom, je dne 25. nov. zgorel vsled eksplozije bencina.

Kozolec je pogorel v noči dne 24. novembra čevljarju in posestniku Fr. Rožancu v Begunjah na Gorenjskem. Požar je bil podtaknjen.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, telefon 2358. Lastnik in vodja kirurg dr. Črnič Mirko. Najmoderneje opremljen za operativne slučaje. Diatermija, višinsko solnce, tonizator, žarnica »Hala«, enterocleaner. 1464

Velike jaslice iz lesa za cerkev se dobijo po zelo ugodni ceni in pogoji v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Župni uradi, ki se zanimajo za to, naj pišejo po potrebo.

Popravljen narava. Človeški duh obvladava tudi to, kar narava pokvari. Posebno velja to za nedostatke človeške kože in las, ki se dajo odstraniti z dobrimi sredstvi, kot so: Fellerjeva Elsa-pomada za zaščito kože in Fellerjeva Elsa-pomada za rast las (2 lončka brez daljnih stroškov 40 Din), ter Fellerjeva Elsa-mila lepote in zdravja (5 kosov 52 Din franco). Naroča se pri lekarnarju Eugen V. Feller, Kitubiča Donja, Elsatrg 341, Kavaska banovina.

Sv. Miklavž bo letos kupoval sledeče: šolske potreščine, pa lepe povestice. Tam, kjer je bogat, naj kupi Karl Maya. To bo veselja in čitanja za mlade in stare. Za Miklavža bodo že vse tri knjige Winnetou v posebni izdaji, z večbarvno naslovno sliko gotove. Cena knjigi posebne izdaje je Din 75.—. Tam, kjer pa bolj varčuje, bo pa kupil povesti Male knjižnice. Dosedaj je izšlo že sedem zvezkov: Hrabri krojač, V zemlji pritlikavcev, Aladin, Tone Palčič, Doživljaji starega zajca, Dva soseda, Nesrečni kraljevič. Vsak zvezek ima 32 strani, najmanj 10 slik in stane samo Din 2.—. (Pri naročilu je poslati denar ali znamke naprej.)

Kaj pa bo prinesel našim gospodarjem in gospodinjam? Kaj drugega, kot žepni koledar, vezan v celoplastno, gospodarju Kmetški koledar, gospodinji pa Gospodinjski koledar. (Pri naročilu je poslati za koledar Din 10.— v denarju ali znamkah naprej.)

Vse te knjige se dobijo v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Vsem dekliškim in Marijinim družbam. Na vodstva Marijinih družb smo razposlali Gospodinjski koledar na vpogled. Članice, dajte si ga ogledati. Videle boste, da vam bo zelo ugajal. Zberite skupno naročilo po Din 10.— za koledar in pošljite, da koledar prejmete! Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Skoro neverjetno pa vendar resnično! Krasno vzorčast baršun za obleke prodaja Stermec ki po 16 Din. fini novomodni po 25 Din, svilen po 48 Din. Oglejte si izložbe! 1672

Velika izbira vsakovrstne svile od Din 16.— naprej dolga traja zaloga, v Tekstilnem bazarju, Maribor.

Majšperk ali Lešje?

Po vpostavitvi Jugoslavije se je s hvalvredno vnemo začelo tudi čistenje onih krajevnih imen, katera so dobila tekom stoletij vsled ponemčevanja, tu-intam pa tudi iz lastne malomarnosti, tujo ali drugače pohabljen obliko. — Med najgrše pokveke te vrste moramo prištevati »Majšperk«, za malo naselbino s cerkvijo ob Dravinjski dolini. Zgodovina tega krajevnega imena je sicer zelo enostavna, za naše staroslovenske kulturno-socijalne razmere pa izredno zanimiva.

Prvotno ime je bilo: Lešje, kakor še danes, kajti katastralna občina, v

kateri leži naselje »Majšperk«, ni sprejela niti še imena niti ustroja do danes. Jezikovno-zgodovinski izhod tega imena pa ni znano grmovje »leska« ali »lešje«, kakor si je menda do sedaj tolmačil kak priprosti jezikoslovec, nego izraz »leh« (v množini »leši«), t. j. oni višji upravnik staroslovenskega domobranstva, kateri je tukaj živel na utrjenem gradu in s svojimi »lešniki« čuval najugodnejši prelaz iz Dravskega polja v Dravinjsko dolino, odnosno nasprotno, pred sovražnimi napadi ali pohodi. Ker mu je bil ta grad glavna opora, in ker so bili okoličani njegovi pomočniki ali sobojevniki, so poimenovali grad kakor vso bližnjo okolico kot »Lešje«.

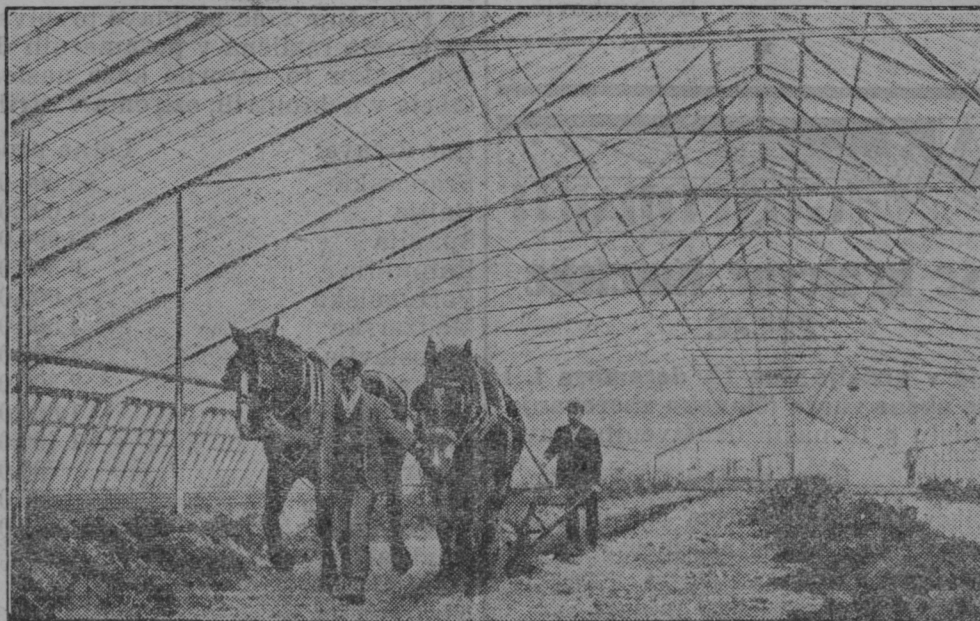
Kdor ta kraj dobro pozna in ima nekaj vojniških izkušenosti, razvidi kmalu sam, da je bila okolišna krajina »Savinsko« že od davnih časov dobro pripravljena za odpor sovražnika na vsej čari, ker izgleda kakor utrjena veriga, koje sklepi so tabor »Dobrava«, tabor »Ptuj-ska gora« z grebenom Sv. Lenarta, Lešje, Staten breg, stari grad v Studenich in čez Zbelovski grad do Konjic.

Tako je menda bilo do 12. stoletja. V tej dobi so se pa začeli doseljevati Nem-

ci, kateri so izpodrinili najprej domače poveljnike takih utrjenih postojank in sčasoma tudi vse domače graščake ali vlasteline, kar razvidimo iz tega, da so imeli pristna slovenska imena kakor: Brižnik, Zidanič in enako. — V naš grad so se ugnezdili vitezi »Mannsberg« menda že v omenjenem stoletju, kajti enega teh že najdemo imenovanega v listini iz leta 1168. — Pod gradom so pa imeli svoja obširna gospodarska poslopja, ko so si tudi pridobili kmalu 712 oralov najboljše rodne grude. Ker se je pa govorilo zdaj vedno o »Mannsber-gih«, je začelo ljudstvo vse ono, kar je pripadalo k gradu, poimenovali kakor: »mannsberško«. Tem potom smo prišli do imena »Majšperk« in ga še vedno vlačimo seboj kot pezo iz srednjeveških dob nadvladovanja nemškega plemstva.

Seveda se je pa ohranilo ime »Lešje« dalje za občino kakor naselbino, katera je itak zvezana z onim odbočkom; gradu »Lešje« pa itak ni več in tako se priklopi zopet onih par hiš vasi »Lešje« in barbarsko ime »Majšperk« zgine za — vselej.

Grad je propadel še le okoli leta 1870. Pisec tega se še spominja površno na

Polje pod stekleno streho. Na farmi na Angleškem imajo poskušne njive pod stekleno streho, kjer orjejo s konji.

mogočno stavbo na hribu, katera je takrat kazala celo še nekaj preperete strehe. Podrtina se je potem prodala na javni dražbi in raznesla na vse kraje, ker ni nihče skrbel niti za to, da bi se vsaj razvaline ohranile.

O zgodovini početka gradu bi gotovo več zvedeli, ko bi se izkopal ali odkril temeljni kamen, toda pri nas ni petičnih ljudi, kateri bi žrtvovali večje vsote za taka kulturna izsledovanja, ne moremo torej za enkrat s tem računati.

Kot zgodovinsko posebnost še moramo omeniti, da je kralj Matjaž zasedel ta grad leta 1479; ne smemo se torej čuditi, da se je pri slovenskem ljudstvu spomin na tega tako živo ohranil, ker si je želelo od tega prijatelja Slovencev že takrat odrešitve iz nemškega jarma.

Miklošičevo tolmačenje imena »Lešje« od »leske«, kakor rodbinsko ime »Lešnik« od njenega sadu, se pa naj za vselej opusti. »Leska« kot grm, kateri povsod rad raste, nima take gospodarske važnosti, da bi davala tolikim važnim naselbinam po vsej Evropi ime. Prišla je sicer v vzgojeslovju k nekaki izredni veljavi, ker je baje pomagala često »peti novo mašo«, ali pa vzgojevala vojake »uzmoviče« k poboljšanju, toda kakih drugih kulturnih zaslug ji ne moremo pripoznati.

Naj si »Majšperg« zdaj pridene ponosno zgodovinsko in pristno slovensko ime »Lešje«, katero še izvira iz onih prastarih dob, ko so ščitili ta prelaz še »leši« naše krvi in je moralo ustrojstvo »lehov« biti pri starih Slovanih sploh zelo udomačeno za obrambo domovine, ker je bilo tudi pri Čehih in Poljakih v obče uvedeno in istotako tudi pri Srbih in Albancih, kar potrjujejo prejšnje trdnjave Leskovac, Lješ in druge.

S tem smo ugodili vsem onim, kateri so želeli zvedeti kaj o nastanku imena »Majšperg«, odnosno da se odpravi to ime iz uradne rabe, ker nima že davno nikakega pogoja za nadaljnji obstoj. — Pri tem se tudi ne izvrši nikako nasilstvo, nego mi se vračamo samo zopet k prvotnemu domačemu imenu, katerega so nam Nemci le okrnili in odtujili.

D. Žunkovič.

*

Vse krajevne Kmetijske zveze

imajo v nedeljo dne 13. decembra t. l. svoje občne zборе (članska zborovanja) v smislu § 10 naših društvenih pravil.

Dnevni red:

1. Volitev krajevnega odbora (načelnik, podnačelnik, tajnik, blagajnik in dva namestnika).
2. Volitev dveh preglednikov računov.
3. Volitev delegatov za občni zbor Kmetijske zveze v Mariboru dne 19. decembra. Vsaka krajevna Kmetijska zveza pošlje na obč. zbor v Maribor za vsakih začetih 20 članov po 1

POMANJKANJE SPANJA

je največkrat posledica nervoznega stanja. — Stalno negovanje telesa s Fellerjevim blagodišečim Elsafluidom, tem skozi 35 let preizkušenim domačim sredstvom in kozmetikom, pomaga vedno. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina. Fl. 9.

delegata, ki mora imeti pismeno pooblastilo krajevnega odbora.

4. Slučajnosti.

Morebitno predavanje, ako dobijo kakega predavatelja, a ni neobhodno potrebno. Predavanje se lahko stavi na dnevni red tudi kot prva točka. Za predavanje naprosite kmetijskega strokovnjaka domačega okraja ali pa koga drugega. Kmetijska zveza ne more iz Maribora poslati nobenega predavatelja, ker so za ta dan že vsi oddani.

Opomba: Članska zborovanja (občne zборе) javite sami pravočasno, najkasneje tri dni prej, sreskemu načelstvu. V prijavi navedite: 1. dan, uro, kraj in lokal občnega zbora; 2. dnevni red občnega zbora. Prijavo je treba predpisno kolkovati.

Kmetijska zveza v Mariboru.

— — —

Izvoz našega grozdja je znašal do 20. oktobra t. l. glasom statistike 360 vagonov in sicer: v Čehoslovaško 153 vagonov, na Dunaj 137, v Nemčijo 54, na Poljsko 9, v Italijo 4, v Švico 2, v Madžarsko 1 vagon. Tudi doma se je porabilo mnogo svežega grozdja za konzum, trikrat več kakor druga leta.

*

Koliko vina se pridelava in popije v Evropi?

V Evropi se pridelava povprečno na leto okrog 148.000.000 hektolitrov vina, a popije se ga pa 134.000.000 hl, tako da preostaja okrog 13—14.000.000 hl na leto. Potrošnja vina na glavo prebivalcev pa je zelo različna v posameznih državah, kakor to nazorno kaže naslednja tabela v hektolitrih, oziroma v litrih:

Ime države:	Letna produk.
Francoska	55.000.000
Italija	43.000.000
Španija	23.000.000
Rumunija	6.300.000
Portugalska	5.000.000
Madžarska	4.500.000
Jugoslavija	4.400.000
Grška	2.300.000
Nemčija	1.860.000
Bulgarija	1.400.000
Avstrija	700.000
Švica	500.000
Čehoslovaška	350.000
Anglija	—
Belgija	—
Nizozemska	—
Norveška	—
Švedska	—
Danska	—
Poljska	—

letni konzum:	— primanjkljaj	
v celoti	na glavo	+ prebitek
57.000.000	144	— 2.000.000
36.000.000	92	+ 7.000.000
17.000.000	80	+ 6.000.000
6.200.000	34	+ 100.000
4.000.000	47	+ 1.000.000
2.600.000	33	+ 1.900.000
2.700.000	21	+ 1.700.000
850.000	27	+ 1.450.000
2.200.000	3.5	— 340.000
1.000.000	22	+ 400.000
1.000.000	15	— 300.000
1.900.000	47	— 1.400.000
600.000	4.5	— 250.000
700.000	1.5	— 700.000
460.000	6	— 460.000
140.000	2	— 140.000
80.000	3	— 80.000
64.000	1	— 64.000
52.000	1.5	— 52.000
28.000	0.1	— 28.000

Študija te tabele je zelo podučna za naš vinski trg in za njegovo bodočnost. Francija pridelava največ vina, pa ga tudi največ spiije, tako da je konzum večji nego produkcija. Če bi se v Jugoslaviji zvišal letni konzum vina samo za 10 l na glavo, bi bilo konec vinske krize. Toda v južnih krajih je konzum žganja (rakije) bolj vpeljan, deloma pa prepevedan, kakor n. pr. mohamedancem. — Francozi in Italijani so trezni ljudje, a zavživajo zmerno in dnevno svojo četrtinko pri kosilu in večerji.

*

Kotnik Zorko:

Vtisi s poučnega potovanja živinorejcev v Avstrijo.

Omenim naj ob koncu še nekaj splošnega. Kar se tiče cene živini, je v Avstriji, posebno za plemensko živino, precej visoka. Cena se suče okrog 2,5 do 3 šilinge za kilogram. Za naše razmere previsoke cene. V St. Salvatorju je bil cenjen bik, ki še ni dosegel dve leti starosti na 1000 šilingov, kar odgovarja naši valutni 8000 D. Krava, za katero je bila določena prva nagrada, pa kar na 24.000 Din. Seveda radi tega ni misliti, da bi si posamezniki pri nas kupili plemensko živino tamkaj, mogoče bi bilo to izvedljivo le na ta način, da bi posamezni okraji kupili potom zadrug nekaj plemenskih bikov in telic.

Povsod, kjer smo si ogledali živino, smo videli le težke bike in bi bili ti za naše razmere neuporabljivi. Toda koj so nam pojasnili, da bi se tega ne bilo bati, če se bi tudi pri nas držali pažnje, da bi telice pripuščali šele tedaj, ko bi bile že dve leti stare. Zato potem tudi bi ki niso pretežki.

Glede gnojišč in gnojnih jam bi omenil, da tamkaj na nje ne polagajo tolike važnosti, kot pa pri nas. Pri nas je v tem oziru bolj urejeno, posebno zadnje čase, odkar daje tozadevno podporo hanska uprava.

Kar se tiče posestev, naj omenim, da so tamkaj vsa arondirana. Zato pa je tudi možno bolj smotreno gospodarstvo. Tudi pri nas bi se dalo to doseči z malo dobre volje. Koliko bi si kmet prihranil na času in koliko manj tožba bi bilo. Posebno mi je padlo v oči, da so kmetje, kjub malemu odstotku v državi, precej od-

ločujoč faktor. Oni so dobro organizirani. Pri avstrijskem kmetu sta kmečki ponos in zavest globoko ukoreninjena. In tega pri nas manjka. Naši kmetje bi že gotovo davno imeli svojo kmetijsko zbornico, ko bi bili vsaj polovico samozavestnejši in bolj ponosni. Tako pa vključ 85% kmetijskega prebivalstva v državi ne dosežejo mnogo. Omeniti pa moramo, vsaj po mojem lastnem opazovanju, da je tudi posvetna inteligenca tamkaj drugače usmerjena, kot pa večina inteligenca pri nas. Naše izobraženstvo naj bi videlo občevanje med inteligenco in kmeti tamkaj, pa bilo tudi pri nas drugače. Zavedajo se popolnoma, da so oni radi kmeta in ne kmet radi njih. Pri nas pa na žalost, vključ povdarjenju demokratičnosti, še precejšen odstotek drugače misli.

Trdno sem prepričan, da bo rodila ta ekskurzija pri nas lepe uspehe. Ne samo za udeležence, ampak tudi za ostale živinorejce. Saj bodo udeleženci gotovo iskreni propagatorji za uvedbo čiste marijadvorske pasme, — ki je za spredaj omenjene okraje najbolj primerna, — kateri namen je ta ekskurzija tudi imela.

*

Razpokana koža na rokah.

Razpokana koža na rokah zelo skeli, to ve vsak, ki mora v mrzlem vetrovem vremenu zunaj opravljati razna dela z mokrimi rokami, posebno še, če ima občutljivo kožo.

Najlažje se tega obvaruješ, če ne greš z mokrimi rokami na prosto, ampak jih vselej poprej dobro osušiš s krpo. Ker so pa mokre roke pri pranju perila ter svinjske krme neizogibne, si pomagaj z mastnimi mažami, ki zacelijo razpokline.

Po končanem delu si roke dobro osuši s krpo, ne pojdi pa z mokrimi rokami k ognju. Predno pojdeš spat, si roke dobro umij z milom v topli vodi, nato dobro osuši s krpo in natri z mažo.

Ne odlagajte!

Zahtevajte še danes ugodne ponudbe in po nizki ceni vsakovrstna sadna drevesa in vinske trte od drevosnice J. Gradišnik, Šmarjeta, pošta Celje.

Za izdelane, razskave roke je jako dobro sredstvo surov goveji loj. Nad gorečo svečo ga malo pogrej in si dobro natri z njimi roke, ki postanejo mehke in razpokline zacelijo.

Drugo dobro sredstvo je glicerinov olje. Tudi pri uporabi tega si roke dobro umij in obriši ter takoj še vlažne roke nadržni z glicerinom. Ako je koža razpokana, bo par minut precej peklo, pa to nič ne pomeni. Bolečina kmalu neha in drugi dan so roke zdrave in gibljive.

Neka izvrstna maža za razpokano kožo se po izvrstnem angleškem receptu pripravi iz sledečega: 60 gramov telečje obistne masti, 15 gramov oljčnega olja, 2 g kafe, 60 g govejega mozga in 15 g medu. Na neprehudem ognju se razpusti telečja mast in goveji mozeg, nato se pridene oljčno olje in vse precedi. Skoraj ohlajeni tekočini se pridene med in kafa in vse dobro premeša. Razpokana koža se maže dvakrat na dan. Bajenobena gospodinja v Angliji ni brez te maže in jo ima stalno v zalogi.

Zelenje zelene (opiha)

ni samo izvrstna začimba za razne jedi, temveč se da kaj koristno uporabiti v kokošereji, ker upliva dobro na nesnost kokošk. Dokler je zelena na vrtu, se obrano zelenje fino seseklano primeša mehki krmi. Na jesen, ko se zelena pospravi v klet, se odrgajo zun. listi do srčka. Listi se zvežejo v male šopke in posušijo na podstrešju kakor zdravilne rože. Ko zmanjka svežega zelenja opiha, se doda mehki krmi nekoliko v prah zmlatega posušenega opihovega zelenja. Brez posebnega truda in brez izdatkov se pospeši nesnost putk, kar je posebno v zimskem času zelo važno.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 28. novembra so pripeljali šepharji 124 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 10 do 12 Din, slanina 12—15. Radi slabega vremena ni bilo na trgu živinske krme. Kmetje so pripeljali 4 voze krompirja po 1—1.50, čebule po 5—6, česen 10—16, 16 voz zelja po 2—2. Pšenica 2, rž 1.50, ječmen 1.50, oves 1.25—1.50, koruza 1.50, proso 2—2.50, ajda 1.25, ajdovo pšeno 4.50—5, fižol 2—2.50. Kokoš 25—35, piščanci 25—55, raca 20—35, gos 40—70, puran 30—60. Domači zajec 8—30, divji 20—30, fazan 25. Srnjak 1 kg 10—12, jerebica komad 12, kljunač 15. Orehi 5—6, luščeni 20—24. Gobe 1—2, grozdje 8, hruške 3—5, jabolka 2—5. Mleko 2 do 3 Din, smetana 10 do 12 Din liter, surovo maslo 24 do 30 Din kg, med 14 do 20 Din kg. Suhe slive 8 do 12 Din. Kostanj 1 do 1.50 Din, pečeni 4—6 Din. Trg je bil dobro obiskan.

Mariborski živinski sejem dne 24. nov. 1931. Prignanih je bilo 17 konj, 14 bikov, 143 volov, 348 krav in 13 telet, skupaj 535 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 3.50 do 4.25 Din, poldebili voli od 2.50 do 3 Din, plemenski voli od 2 do 2.75 Din, biki za klanje od 2 do 2.50 Din, klavne krave debele od 2 do 3 Din, plemenske krave 1.50 Din, krave za klobasarje od 1 do 1.25 Din, molzne krave od 3 do 4 Din, breje krave od 3 do 4 Din, mlada živina od 2.75 do 4 Din. Prodanih je bilo 216 komadov, od teh za izvoz v Italijo 14 kom.

Mariborski svinjski sejem dne 27. nov. 1931. Na ta svinjski sejem je bilo pripeljanih 135 prašičev. Cene so sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari 50 do 80 Din, 7—9 tednov stari 90 do 100 Din, 304 mesece 150 do 200 Din, 5—8 mesecev stari 300 do 400 Din, 8—10 mesecev stari 400 do 500 Din, 1 leto stari 600 do 760 Din, 1 kg žive teže 5—6 Din, mrtve 7—8.50 Din. Prodanih je bilo 80 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg od 12 do 14 Din, II. vrste od 8 do 10 Din, meso od bikov, krav in telic od 4 do 7 Din, telečje meso I. vrste od 12 do 16 Din, II. vrste od 8 do 10 Din, svinjsko meso sveže od 8 do 20 Din.

Fr. Ks. Meško:

Črna smrt.

Žid si je mašil ušesa in obupno ječal: »Čemu si me tako udaril, goreči Bog mojih očetov?«

Zdaj se je zavedla, kako oče trpi. Ko je to spoznala, ni več prosila. Tudi mogla ni, bila je preutrujena. In misli so se ji vse mešale. —

V nedeljo zjutraj je našel zdravnik bolnico v popolni nezavesti. Ko je odhajal, ni imel za bedne starše druge tolažbe: »Edinole čudež jo more rešiti.«

»Čudež?«

Dolgo je slonel Aron v veži, kjer se je ob zidu naslonil, da se ni zrušil, ko ga je zdravnik brez pomoči, brez upanja zapustil. Slišal je le eno besedo, le eno besedo spet in spet ponavljal: »Čudež ... Čudež ...«

Nenadoma se je zdrznil, se sunkoma zravnil, planil na ulico.

»Kam, Aron? Ali naju pustiš sami?«

Ni slišal boleštnega klica ženinega. Kakor mesečnik je taval po cesti ... »Čudež ...« Tako ga je pretresla ta besedica, da je je bilo zvrhano polno srce, polne vse misli. Nič drugega ni imelo več po-

mena zanj razen upanja: »Čudež mi jo še ozdravi ... edino čudež!«

Srečala sta ga dva znana kmeta iz Spuhlje, vasi pod mestom. Pozdravila sta ga, odzdravil jima ni. Zavzeta sta strmela za opotekajočim se.

»Glej ga, žida! Tega pa še nisem videl pijanega. Kdo mu je le plačal? Sam si gotovo ni, je preskop!«

Morda pa ni pijan, zgodaj je. Kaj pa, če ga je prijela črna smrt?«

»Križ božji!« se je prestrašil prvi. Naglo se je prekrizal in roko položil na prsi, kjer je nosil križec sv. očeta Caharije, mogočno obrambo zoper črno morilko. »Kaj mu bodo zdaj pomagale vse kadi zlata?«

»Nič! Skoro bi rekel: prav mu je, skopuh! Saj nas pri kupčiji vsakokrat oplahata. — A pojdiva na drugo stran ceste, da okuženega zraka ne vdihavamo.«

Ko je Aron pritaval na Minoritski trg, je bilo tam polno ljudi. Pravkar je bila končana prva sveta maša, in so ljudje v mogočnem toku iz cerkve vrel, po trgu postajali. Treba se je po službi božji o tem, o onem pomeniti: stara je ta navada. A v teh hudih časih so se pogovarjali le o enem, o črni smrti: koga je v preteklem tednu pokosila, kdo jo je zmagal,

Janezкова prošnja.

Neki gospod se je s svojim motociklom na vso moč zaletel v drevo ob cesti. Janezek, ki je to videl, je hitro stekel domov po svojega brata in ga je drno privedel na mesto nesreče. Ko se je gospod ves potolčen in raztrgan dvignil s tal, ga je Janezek otroško prisrčno zaprosil: »O, ljubi gospod, dajte no, prosim vas, zalecite se še enkrat v drevo, da bo tudi moj bratec to videl!«

Izpričevalo.

Gospodinja napiše odhajajoči služkinji v izpričevalo: »Vodila je pri nas gospodinjstvo, knjige in razuzdano življenje.«

Naša starost in hrana.

V časopisih beremo dostikrat o ljudeh, ki so baje stari dosti nad 100 let. Če pa začne kdo take redke slučaje preiskovati nekoliko bolj natanko, se navadno izkaže, da je stvar zelo pretirana, kar je tudi razumljivo. Starim ljudem spomin rad opeša, mladi ljudje pa imajo stare ljudi običajno za precej starejše kakor so res.

Leta 1904 je poročal neki ruski list čisto resno, da je umrla neka Helena Abolva v visoki starosti 180 let. Neki drugi ruski list je zopet poročal l. 1926 o nekem kmetu Ivanu Tretja iz Rostova, da je star najmanj 138 let. Tudi Ogri imajo »velikega« stoletnika, kajti kmet Peter Zortay je umrl leta 1734, star 185 let. Francoski pisatelj Henry Barbusse pa piše v svojem potopisu o Rusiji, da je naletel v Georgiji na nekega Nikolaja Andrejeviča Šopkovskega, ki je bil že nad 142 let star.

Posebno slaven mož pa je bil Anglež Tomaž Parr, ki je umrl leta 1635 v starosti 152 let. Ko je bil Parr baje star 120 let, se je še oženil in dobil celo sinčka. Ko je pa umrl, je njegovo truplo pregledal znameniti učenjak Harvey (ki je odkril obtok krvi v telesu) in ta je ugotovil, da je bil Parr še čisto dobro ohranjen, samo možgani so mu nekoliko opešali. O starosti Parra ni nihče dvomil, dokler se ni začel zanj zanimati učeni angleški knjižničar Thoms, ki je leta 1873 dognal, da je bil Parr star komaj dobrih 100 let. John Bailey pa je napisal leta 1883 knjigo o starih »modernih Metuzalemih«. V tej knjigi je naštel okoli 12 oseb, o katerih se je dalo z listinami dokazati, da so bile res nad 100 leti stare. Pa tudi o vzrokih starosti piše Bailey in pravi, da mora človek, ki hoče doseči 100 let, prvič biti že rojen za to, potem mora dobro prebavljati in telesno in duševno delati.

Leta 1899 je sestavil statistiko starcev predsednik društva zavarovalnih statistikov Young. V svoji razpravi o starih

je omenil 30 slučajev nad 100 let starih ljudi; najstarejši je bil star 111 let.

Pred 29 leti je trdil znani prof. Mečnikov, da bi se dalo človeško življenje podaljšati na 120 let, če bi ljudje pravilno živeli. Po njegovem mnenju dosežejo najvišjo starost ljudje, ki se hranijo v glavnem z mlekom in navaja dva slučaja, o katerih je ugotovil, da živita le ob kruhu in mleku, oziroma ob siru in kozjem mleku. Posebno pa je priporočil Mečnikov jogurt, kakor ga uživajo Bolgari, kjer je baje silno dosti stoletnikov. Pripomniti pa je treba, da na Balkanu rojstne listine navadno niso posebno natančne ali pa jih sploh ni.

Stoletniki, o katerih je dokazano, da so res dočakali 100 let, so živeli zelo različno. Eni so kadili, drugi ne: eno so veliko delali, drugi so lenarili itd. Zato pa zaenkrat še nimamo prav nobenega sigurnega sredstva, da si podaljšamo življenje. Mi vemo le to, da je povprečna človeška starost danes višja kot je bila nekdanj, ker živimo danes vendar v dosti bolj zdravih razmerah kot so živeli naši predniki, pa tudi za zdravje otrok je mnogo bolje poskrbljeno kot nekdanj, in mogoče je ravno negovanje mladih teles najboljše sredstvo za podaljšanje življenja.

*

Ob 25 letnici Prosvetne zveze

V četrtek, 26. novembra, je bil v Mariboru občni zbor Prosvetne zveze. Predsednik g. dr. Hohnjec je imel ob tej priliki govor, iz katerega povzamemo sledeče:

»Ciceron, slavni rmski pisatelj in najslavnejši govornik svojega naroda, je v svojih »Tuskulanskih razgovorih« zapisal te besede: »Kakor njiva, naj si bo še tako rodovitna,

brez obdelovanja ne more biti plodonosna, tako tudi ne duh brez pouka in izobrazbe.« Naša prosvetna organizacija obdeluje duševno njivo našega naroda. Rodovitna je ta njiva in obeta obilno najlepšega plodu. Treba pa jo je obdelovati. Brez stalnega, smotrenega obdelovanja in negovanja bo na njej rastle več ljuljke nego pšenice. Dolgo vrsto let že vrši naša prosvetna organizacija to delo, sejajoč v brazde duha našega naroda kleno zrnje pouka ter izobrazbe.

Leta 1903 je bil osnovan štajerski pomožni odbor Slovenske krščansko-socialne zveze, tri leta kasneje, in sicer dne 29. novembra 1906 — čez tri dni bo preteklo celih 25 let — je pa bila ustanovljena samostojna Slovenska kršč. socialna zveza za Štajersko. Ustanovnemu zboru v Mariboru je predsedoval veliki politični, gospodarski in prosvetni organizator slovenskega ljudstva dr. Janez Ev. Krek, podpredsednik je bil šentpeterski župnik Matej Štrakl, zapisnikar pa svetomagdalenski kaplan Vinko Žolgar. Vsi ti trije sejalci prosvete in kulture med ljudstvom že uživajo plačilo za svoje delo pri božjem Sejalcu. Področje naše prosvetne dejavnosti je bil slovenski narod. Narod je živ organizem. Da organizem živi, mu je potrebna hrana, ki jo sprejema vase in si jo prisnavlja. Obstoj, rast in napredek organizma je odvisen od tega, ali in kakšna hrana se mu daje. Nezadostna hrana povzroča nazadovanje in propadanje organskega življenja, slaba, nezdrava hrana po organizem slabi in zastruplja. Še bolj ko posameznik, živi narod od duševne hrane. Puščati široke plasti ljudstva brez izobrazbe je isto, kakor mnogoštevilnemu in raznolikemu staničju organskega bitja odtegovati potrebno hranivo. Mrtvilo je nujna posledica. Zbirati ljudi v društvih, ki niso krščanska, dajati jim duševno hrano iz nekrščanskih knjig in časnikov, ali more to v duši naroda roditi drug učinek, ko medljenje in zastrupljenje?! Naša društva so nudila ljudstvu samo krepko, zdravo hrano, koje glavitna snov je vzeta iz nauka Onega, ki je rekel o sebi: »Jaz sem pot, resnica in življenje.« Naša posebna skrb je vedno bila posvečena tistemu staničju, ki se iz njega naš ljudski organizem neprestano obnavlja in pomlaja, to je mladini. Kako intenzivno in uspešno

Mu ne ugaja.

Slikar: »No, Mihec, ali ti ugajajo moje slike?«

Mihec: »Ne posebno, veste, ker pod njimi ni nič napisano, da bi se mogel smejati.«

O te tujkel!

Neki župan je izpopolnil v poselski knjižnici služkinje, ki je služila na kmetih, opazko: »Služi kot legitimacija...« tako le: »Ne služi kot legitimacija, marveč kot kravja dekla.«

Udana v božjo voljo.

»Kakor slišim, se boste še enkrat poročili, dasiravno ste že štiri može pokopali!«

»Zakaj pa ne? Doktor jih Bog jemlje, jih bom jaz tudi!«

dasi se ga je bila lotila, koga se še ni doteknila. Ali in kdaj prime s strašno roko še te?

Kakor groza smrtne obsodbe je viselo nad vsemi. Zato ni bilo slišati v množici veselega smeha, kakor ob nedeljskih jutrih v prejšnjih časih, ne brezskrbnega kramljanja in govorjenja. Pogovarjali so se pridušeno, polni skrbi. Iz oči je gledal nemir, strah pred nevidno nesrečo, ki preži vsepovsodi krog njih.

Domov se ni nikomur mudilo. Kaj bi doma? Ko pa žalost pri mizi sedi, žalost iz vseh kotov strmi, groza venomer gor in dol po sobi stopa. Prijetneje je tukaj, v bližini posvečenega kraja. Varnejšega se čuti človek v veliki množici.

Aron se je s težavo prerival med ljudmi proti samostanskim vratom. Nekateri so ga mirno pustili dalje, ne meneč se zanj; drugi so se mu na tihem čudili, kako ves izpremenjen, čudno postaran je danes; poznali so ga daleč naokoli, ker je z vsemi kupčeval. Tretji, zlasti mladež, so se mu nalašč na pot postavljali, ga od leve in desne suvali, pa se hlinili, da ga niti opazili niso. Četrti so ga nagovarjali.

»O, gospod Aron, danes ne bo kupčije.«

»Saj gospodu Aronu ni za kupčijo,« se je rogal postaven kmetski fant. »K sv. maši pojde.«

»Zdaj bo posebej zanj, za žida. Za nas je že bila.«

A Aron se ni zmenil za roganja: niti slišal ga ni.

Z obema rokama je odrival ljudi in si delal pot proti samostanski porti.

Že je bil pri nji, že je dvignil roko, da bi pozvonil, kar so se težka vrata počasi odprla in se je na pragu pojavil oče gvardian.

Aron je zastrmel vanj. Saj to pred njim ni bil tisti krepki, navzlic šestdesetim letom ves mladostni mož, kakršnega je bil videl še pred kratkim. Oblek, precej upadla lica, globoko ležeče oči, neme in vendar tako zgovorne priče prečutih noči, napora in dela brez odpočitka, nekoliko osiveli lasje so ga delali za leta starejšega.

A prav to je zbudilo židu ne samo večje spoštovanje, ampak tudi večje zaupanje.

»Milostni gospod«, je izpregovoril hlastno, »ponižno vas prosim, pošljite z menoj patra Bernardina. Hčerka Rahela ga želi in prosi zanj. Umira...«

V zadušenem joku se mu je glas prelomil.

»Ni mogoče, gospod Izerlin. Glejte, prihajam ljudem naznanit: Vsemogočni je brata Bernardina pravkar k sebi poklical.«

Ljudje v bližini porte, ki so žalostno sporočilo slišali, so se nemirno zgenili. Nekaj žensk je zaihtelo. Tedaj se je iz zvonika oglasil mrliški zvonček. Nastala je po vsem trgu za trenotek tišina. Nato je zašumelo: vprašanja, odgovori, globoki zdihi, poltiho ihtenje.

je bilo naše delo, dokazuje naša društvena statistika, ki je na poslednjem občnem zboru pred svetovno vojno dne 3. aprila 1914 izkazala 167 izobraževalnih društev in njim pridruženih 138 mladinskih zvez in sicer 61 mladinskih, 77 pa dekliških.

Vse organsko življenje se vrši v znamenju velike težnje samoohrane in samoobrane. Naša prosvetna organizacija je to velevažno težnjo našega narodnega organizma podpirala, jačila in hrabrila. K temu nas je silil nemško nacionalni imperializem, ki je hotel zagospodovati nad našo zemljo ter ji vzeti slovenski značaj, našemu ljudstvu pa slovensko dušo. Roko v roki z oficielno državno politiko je šla privatna ponemčevalna inicijativa, ki je bila organizirana v nemškem Schulvereinu in v Südmarki. Na severni meji našega jezikovnega ozemlja je bila nevarnost največja. Z denarjem nismo mogli paralizirati nemško-nacionalnih nakan, ker ga nismo imeli. Dali pa smo slovenskim rodbinam na meji in osobito naši mladini v roke drugo orožje, da so z njim branili naše slovenstvo, in to je uma svetli meč. Kdor se je moral boriti za narodne in verske svetinje, ta jih bolj vzljubi nego tisti, ki se zanje ni nikdar bojeval ter ni za nje ničesar žrtvoval. V tej borbi, ki je bila od naše strani res kulturna borba, se je naša ljubezen do naše zemlje in našega slovenstva poglobila ter ojeklenila, da ne bo nikdar pustila.

Naša prosvetna organizacija, ki se od občnega zбора dne 6. decembra 1923 imenuje Prosvetna zveza, more ob svoji 25letnici gledati z zadovoljstvom in zavestjo storjene dolžnosti na bogate plodove svojega dela med našim narodom. Kar sem rekel na prvem občnem zboru naše organizacije po prevratu (30. aprila 1919), morem ponoviti danes: »Glede na ljudsko izobrazbo stojimo v vrsti slovanskih narodov na čelu prvi za Čehi. Najmanjši narod med Slovani, pa med prvimi in najmočnejšimi vsled duševne potence in ljudske izobrazbe. To čast našemu narodu ohraniti med njegovimi brati v ujedinjeni naši jugoslovanski državi, bodi naša skrb, kateri z veseljem in požrtvovalnostjo posvetimo svoje sile in svoje delo. Naša izobrazba — naš ponos in naša moč!«

Naši cilji so isti, kakor smo jih začrtali že pred 25 leti v lepi dobi našega prosvetnega idealizma. Idej nam ni treba spreminjati, metode pa je treba prilagoditi razmeram. Nekdaj je mladina sama prihajala k nam. Sedaj pa moramo hoditi po njo. Po njo hodijo dandanes razni ljudje ter jo vabijo k sebi v imenu zvenceh gesel in fraz. Mi pa hodimo po mladino v imenu naših krščanskih in narodnih idej, ki jih je naše ljudstvo vedno smatralo kot svoje najdragocenejše svetinje. Mi hodimo po mladino pod zastavo in zaščito onega velikega našega prosvetitelja, ki je mladini v pouk, probujo in bodrilo največ pisal, govoril in delal, to je: škofa Slomškega. S 24. septembrom se je začelo 70. leto, odkar je umrl veliki naš narodni buditelj in učitelj. Naj bo prosvetno delo med našim narodom v hodočem letu posvečeno proslavi Slomškovega spomina ter obnovitvi Slomškovih idej in Slomškove ljubezni. Tako bomo tudi najlepše služili veliki naši narodni težnji po Slomškovi beatifikaciji (proglasitvi za blaženega)!«

Iz poročil, ki so bila podana na obč. zboru, se je odražala jasna slika o razmahu naše prosvetne organizacije ter društev in zvez, ki je iz njih sestavljena. V Zvezi je včlanjenih 197 društev — za 4 več ko v prejšnji poslovni dobi — in v posameznih društvi deluje 282 odsekov. Knjižnic je 154 s približno 54.000 knjigami. Da bi se smisel za lepo knjigo med našim ljudstvom poglobil, je Zveza priredila poseben knjižničarski tečaj, ki ga je obiskovalo 83 knjižničarjev. Prav lepo napreduje naša centralna knjižnica v Mariboru, ki si je v pretekli poslovni dobi nabavila 1165 novih knjig v vrednosti 39.575 Din ter je v celoti izposodila 12.052 knjig.

Na predlog žup. Sokliča je bil izvoljen naslednji odbor: dr. Josip Hohnjec, predsednik; dr. Josip Jeraj, dr. Franc Vatovec, dr. Franc Sušnik, Marko Kranjc, Al. Kautič, Joško Maležič, Jože Stabej in prof. Potokar, odborniki; namestniki so: Franc Kolenc, urednik; mons. Ivan Vreže, dekan Gomilšek, ravnatelj Franc Hrastelj, prof. Cajnkar, prof. Rihter in Mirko Geratič; pregledniki računov: stolni kanonik dr. Jožef Mirt, ravnatelj dr. Kovačec in prof. Živortnik; v razsodišče pa pridejo: dr. Anton

Jerovšek, dr. Leskovar, dr. Juvan, dr. Vebler in ravnatelj Barle.

★

Št. Peter pri Mariboru. Naši fantje imajo na praznik Brezmadežne, to je dne 8. decembra, svoj praznik. Zjutraj se udeležijo službe božje in pristopijo k mizi Gospodovi. Popoldne po večernicah pa imajo sestanek v samostanski šoli, h kateremu so uljudno vabljeni tudi stariši! Nastopi tudi tamburaški zbor. — Prosv. društvo je dobilo zopet dokaj novih knjig. Prijatelji lepe knjige in dobrega čtiva, poslužite se društvene knjižnice. Knjižničar posluje vsako nedeljo in praznik po pozni službi božji in popoldne po večernicah.

Št. Peter pri Mariboru. V nedeljo dne 6. decembra priredi fantovski krožek prosvetnega društva »Skala« pri g. Sandeju Miklavžev večer. Začetek ob petih popoldne. Prijatelji ste vabljeni!

★

Skrivnost pariških katakomb.

V Parizu so doživeli zadnje dni slučaj zločina v katakombah (podzemeljski hodnik), ki so razprežene pod celim glavnim mestom Francije. Pariške katakombe so bile v srednjem veku — deloma seveda — peščene jame in kamnolomi. V dobi velike francoske revolucije (1789—95) so bile pariške katakombe zatočišče za tolovaje in politične preganjance. Pozneje so uporabljali podzemeljske hodnike za napeljavo vodovodov, izpeljavo kanalizacije in v 20. stoletju brzijo tod vlaki podzemeljske železnice. Danes je mogoč ogled le enega dela pariških katakomb. V teh so shranjena okostja raznih opuščenih pokopališč. Tukaj počivajo ostanki 7 milijonov rajnih.

Te dni se je podal predpoldne v katakombe uradnik na običajni pregled, — predno so spustili v prostore tujce, in je zadel na človeško truplo. Bil je lepo obleden možki, ki je bil očitno umorjen

Žid pa je pal pred meniha na kolena. Za rob talarja ga je pograbil, ga poljubil in strastno prosil: »Umr! Res umrl? Recite, da ni res, milostni gospod, recite!«

Tedaj se tudi gvardian ni mogel več premagovati. Na jok mu je trepetal glas, ko je tožil:

»Ko bi ne bilo! O Bog, osmi naš brat!«

Žid si je z rokami zakril lica in na glas stokal: »Umr! O Bog Abrahamov, res umrl? Umr! prav zdaj, ko bi bil meni tako potreben! O, sedaj vem, da mojemu detetu ni več rešitve. In kaj naj počnem potem jaz, jaz najbednejši vseh ljudi?«

Ves šum naokoli je prepil njegov visoki, tožeči glas.

Pater se je poln usmiljenja sklonil k nesrečnemu možu. Ljubeče in nežno ga je skušal dvigniti.

»Vstanite, gospod Izerlin! Ker pater Bernardin ne more, vas spremim jaz domov. Ni tako daleč.«

»Domov? . . . O Rahela, ti najboljša vseh hčera, ne morem ti izpolniti želje. In ti umrješ. — Čemu mi bo sedaj moje zlato, moje bogastvo? Ko pa z njim niti tebe rešiti ne morem!«

»Upajmo, da vam ozdravi«, je sočutno tolažil gvardian, vodeč starca skozi množico previdno in skrbeče kakor oče bolnega sina. »Bila je dobra deklica, kakor sem večkrat od ljudi slišal. Ako se ne

motim, sem jo zadnje čase nekaj kratki videl celo pri nas v cerkvi.«

»O milostni gospod«, je hropel žid, »saj je v srcu že vaša, kristjana. K vaši Materi božji moli.«

»Kristjana, pravite?« se je razveselil pater. »A saj ni čudno: z življenjem je tako bila. Zato ji bo Bog milosten in dober.«

Že sta zagledala doli ob koncu ulice Aronovo hišo. A glej, kaj je to? Širom so odprta hišna vrata, gneča žensk stoji pred hišo.

Aron je vzdrhtel in prebledel. Tedaj je zagledal ženo Estero: pravkar je stopila na prag, pogledala gor po ulici, kakor bi koga iskala, koga pričakovala. Iskala in pričakovala je pač njega! Ko ga je zagledala, se je naslonila ob podboj vrat in lica z rokami zakrila. Žid in gvardian sta videla, kako so tudi ženske pred hišo oči brisale.

In sta vedela, da je dopolnjeno.

Aron je planil naprej. A že po drugem koraku se je zrušil kakor podžagano drevo. S čelom je udaril ob izhojeno kamenje, da je jeknilo.

»Mrtva! — Mrtva!«

VIII.

Nasičeno soparen večer proti koncu avgusta. Gori na gradu sta stala Dominik in stari kaste-lan Kozma.

Na pošti.

»Ali je kaj zame?« je vprašal Koder na pošti.

»Kako se pišete?« je vprašala poštarica.

»Saj boste že na kuverti brali«, se je odrezal modri Koder.

Šaljivi volilec.

Pri zadnjih volitvah v češko-slovaški državni zbor je neki volilec v severnočeškem mestu Jablonecu vrgel v žaro listek z besedo: »Izaija 41, 24.« — Šli so pogledat v sv. pismo in tam brali na označenem mestu:

»Glejte, vi ste iz nič in vaše delo je iz nič in vas voliti je strahota.«

Dobri govornici.

Prvi: »Ko sem se ženil, se je oglašila k be-

in ga je zavleklo v katakombe več pomagačev, kakor to kažejo sveži sledovi številnih nog. Za popoldne po tej najdbi je bil odpovedan obisk katakomb, ker je imela opravka sodna komisija z ogle-dom mrliča in sledi. Ugotovili so, da so umorjenega privlekli od bolj daleč. V Parizu je mnogo hiš, kojih kletni prostori imajo vhode v katakombe. Splošno so uhodna vrata zazidana. Vendar pa je podana možnost, da se ti zazidi z lahkoto odstranijo. Pariške katakombe se raztezajo na razdaljo 10 km. Za toliko površino je treba dolgotrajne in res temeljite preiskave za ugotovitev, na katerem mestu je bil zazidani zid v naj-novejšem času odstranjen. T tokratnem slučaju je na ducate detektivov na delu, da bi odkrili skrivnostna vrata, skozi katera je bil umorjeni prenešen v katakombe. Celotna dosedanja detektivovska preiskava je bila zaman!

Policija je objavila sliko umorjenega v časopisju s pozivom, naj se javi oni, kateremu bi bil poznat neznanec. Javila se je mlada ženska, ki je spoznala v mrtvem svojega zaročenca, Španca Ricarda Sarpino, ki se je mudil pred osmimi dnevi po trgovski zaposlenosti v Parizu. Bil je izredno bogat. Najbrž so ga zvalili zločinci v hišo, so ga tamkaj umorili, izropali in truplo so spravili skozi klet v katakombe.

Francoska javnost čaka z napetostjo, če se bo posrečilo policiji razkritje naj-novejšega zločina, ki je še prikrit v katakombah.

*

Vprašanja in odgovori.

I. Š. v G.

Imam srečke vojne škode (ratne štete). Ali so že bile izzrebane moje številke?

Odgovor:

Mi nimamo seznama, pač pa ga imajo v Združni gospodarski banki. Kadar boste kaj v Maribor hodili, pa tam vprašajte.

J. M. v M.

Prodala sem svinjo, pa sem se premislila.

»Sedi moja žena in njen govor je trajal pol ure.«

Drugi: »To še ni nič. Ko sem se jaz ženil že pred 10 leti, se je tudi moja žena oglasila k besedi in njen govor še zdaj ni končan.«

Neka tuja gospa

Je v bližini Ljubljane kupila hišo. Ker pa ni natančno mogla dognati, ali stoji hiša na Dolenjskem ali pa že na Gorenjskem, je poklicala človeka, ki je to vedel. In ta ji je povedal, da je hiša še na Dolenjskem.

»Oh, kako sem vesela«, je vzkliknila gospa, »kajti slišala sem, da je na Gorenjskem mnogo bolj mraz, kot pa na Dolenjskem.«

»Tako tesno mi je nocoj pri srcu. Nesrečo slutim«, je trudno govoril Dominik. Oči so mu nemirno iskale gor proti Hajdini, kakor bi kje v dimečem se ozračju bil skrit odgovor na vprašanje, ki mu je neprestano kluvalo v srcu: Kako je le Rozki?

»Nesrečo slutite, gospod Dominik?« je še bolj utrujeno, a z veliko vdanostjo v glas odgovarjal kastelan. »O, saj je je vsepovsodi dovolj, več ko dovolj. Kaj bo z nami, če se jeza božja ne umiri?«

»Vsi bomo pomrli. Saj bi včasih rad. Legel bi, za vedno zatisnil oči! In bilo bi končano vse to mučno pričakovanje, strah in upanje.«

Prvi mrak ob njima, ves svet in vsa priroda pod njima, vse je molčalo v zlovestnem molku, ki je legel moreče na misli in na srce.

»Oče Kozma, ako bi zagledali ognje, sporočite mi nemudoma, prosim!«

»Sporočim. Niste danes ničesar slišali s Hajdine?«

»Nisem. Zato sem tembolj v skrbeh.«

»Upajmo najboljše, gospod Dominik. Sicer pa — kakor nam je Gospod Bog prisodil, tako se bo zgodilo. Vse naše skrbi, ves naš strah — ali je to potrebno?«

Z žalostnejšim srcem nego ob drugih večerih se je vračal Dominik nocoj v mesto.

Ali me lahko prime kupec za odškodnino več kot za dvojno ara?

Odgovor:

Kar ste prodali, ste prodali. Kupec, ki dokaže, da ima zaradi tega večjo škodo, sme seveda terjati več, kakor pa znese dvojna ara (kafosa).

A. S. v P. R., Francija.

Ali je jugoslovanski denar stalen in ni nevarnosti zanj?

Odgovor:

Dinar ima zlato podlago. Jugoslavija je dobila stabilizacijsko (stalnostno) posojilo v Franciji. Dokler ostane ta podlaga, ki je zakonjena, ni nobene nevarnosti za dinar.

Razni vprašanci:

Kje je g. Poljšak? Prosimo za njegov naslov!

Odgovor:

Gospod Poljšak je na Dunaju, VIII., Piari-stengasse 62/1.

R. A. v P.

Ali moram kot organist plačati uslužbenki davek in če mi smejo harmonij zarubiti?

Odgovor:

Vsak, ki je kje uslužben in prejema primer-no visoke dohodke, vi s tremi mladimi otroki vsaj 700 Din mesečno, ste dolžni plačati usluž-benski davek. Ako nimate 700 Din mesečno, ne plačate nič! — Harmonij se seveda lahko zarubi.

J. K. v V.

Lovci so mi kakih 100 m od hiše ustrelili mačka. Ali lahko tožim za odškodnino?

Odgovor:

Lovec bo lahko trdil, da je bil maček na lovju za divjačino. Vi boš težko dokazali kako škodo, ker maček ni bil kaj izrednega. Se ne splača jeza in pot.

V. B. v M. S.

Nekdo je iz vinograda streljal name, ko sem šel mimo. Ali sme?

Odgovor:

Ako je bil čuvaj, se bo izgovarjal, ker je po noči čuval vinograd. Tudi je vprašanje, če ste šli po javni poti, ali kar preko tujega posestva. Ako ste šli po javni poti (občinski ali ba-novinski cesti itd.), potem seveda je čuvaj — kriv.

S. S. v P.

Spomladi 1932 grem k vojakom. Ali bi me vzeli preje?

Odgovor:

Sedaj ne, ker vas ne bo nihče posebej vabil, Celo leto preje že, ali vmes ne!

Š. M. v D.

Moj sin pojde k vojakom k artileriji, ali bi lahko prišel k mornarici?

Odgovor:

Prošnjo naj vloži na svoj vojni okrug v Ce-lju, morda bo uslišan.

H. T. v P.

Vse oblasti sem že prosil, da se mi vrne voj-na izprava, ki se je z uradnim aktom nekje izgubila, pa zastoj. Kako si naj pomagam?

Odgovor:

V uradnem listu bo treba objaviti, da se je izgubila, nato vam mora urad izdati drugo.

L. P. v T.

Sem 40% ni invalid, stalno nesposoben, pa imam vsako leto vojni razpored in mi je zaukazano, da se moram v slučaju mobilizacije tekom dveh ur prijaviti. Ali je to res?

Odgovor:

Poglejte dobro! Vi ste nesposoben za fronto, pač pa ste dodeljeni za kako lažjo službo ali stražo. Imate itak napisano.

*

Uradno ugotovljeni izidi volitev.

Srez Slovenjgradec:

Volišče:	Vol. uprav.	Glasovalo:
Šmartno	517	90
Št. Ilj pod Turjakom	647	128
Št. Janž pri Dravogradu	394	104
Pameče	165	16
Podgorje	389	33
Razbor	179	15
Slovenjgradec	641	300
Stari trg	392	16
Št. Vid nad Valdekom	156	35
Sp. Dolič	287	60
Št. Andraž	239	132
Sv. Florijan	235	18
Št. Ilj pri Velenju	224	60
Št. Janž pri Velenju	346	63
Škale	492	147
Šoštanj mesto	454	322
Šoštanj okolica	603	118

Na Hajdini pa se je prav tedaj odločevala usoda Dominikova in Rozkina.

Tisto popoldne je Rozka resno zbolela. Slabo, utrujeno in vso zbito se je čutila že nekaj dni. Ta dan pa jo je napadlo z vso silovitostjo.

Naglo je preletela vas vest o njeni obolelosti. Nekaj vaščanov je ostalo pač povsem ravnodušnih ob ti novici; a večina je mlado deklico iz srca omilovala.

Najhuje se je vznemiril krojač Martinek Mlakar. V gostilni je sedel, ko je žalostna novica prihitela tudi tja. Posedal je zadnje čase tako večinoma v gostilni; doma ni imel več veselja, ne miru; tri otroke, vse, mu je pobrala smrt; žena je bila ob teh nesrečah vsa iz uma; ne govoriti ni mogel pametno z njo in kuhala mu ni nikoli redno in ob času. Pa se je v žalosti predal nekdanji navadi: spet je pil. V pitju je iskal tolažbe in pozabe.

Ta večer je bil ves omamljen, ves brez moči. Mislil je, kolikor je misliti še mogel, ker mu je glava bila polna nekega do tedaj nepoznanega valovanja in šumenja, kakor bi mu vse vrelo v nji — mislil je, da od pijače. Ni vedel, da je črna smrt že tudi njegaj zaznamovala, da se strup boleznij že tudi v njem pretaka in ga bo v kratkem premagal in podrl.

(Dalje sledi.)

Topolšica	348	75
Velenje	908	495
Skupaj:	7616	2227

Srez Prevalje:

Volišče:	Vol. uprav.	Glasovalo:
Sv. Anton na Pohorju	141	74
Brezno	216	28
Črna	734	334
Sv. Danijel	182	17
Dravograd	532	159
Gortina	255	48
Guštanj	639	240
Řibnica na Pohorju	729	181
Kapla	282	23
Koprivna	115	19
Kotlje	227	17
Libeliče	241	71
Libuče	182	34
Marenberg	627	227
Mežica	675	277
Muta	441	245
Prevalje	963	282
Sv. Primož na Pohorju	101	22
Remšnik	374	18
Trbonje	174	45
Vuhred	120	110
Vuzenica	445	251
Skupaj:	8395	2722

Srez Gornjigrad:

Volišče:	Vol. uprav.	Glasovalo:
Bočna	604	255
Gornjigrad	193	167
Kokarje	387	215
Ljubno	646	345
Luče	419	382
Mozirje	784	458
Nova Štifta	231	34
Rečica ob Savinji	690	466
Solčava	244	127
Šmartno ob Paki	479	172
Skupaj:	4677	2621

Vrinila se je pomota. V zadnji številki smo objavili izid volitev za srez Maribor desni breg. Pri tem se je vrinila pomota. Na volišču Dogoše je bilo glasovalcev 281, ne 181, na volišču Fram 257, ne 157, na volišču Slv. Bistrica 562, ne 414, v Hočah je od 717 volilnih upravičencev glasovalo 414. Število oddanih glasov znaša 7723, ne pa 7520.

*

Zgubljen zaklad.

Minulo je ravno 100 let, odkar je šel v zgubo zaklad južnoameriške države Peru. Mnogo ekspedicij je bilo odposlanih, da bi izsledile to premoženje. Uspeh je še doslej vsikdar izostal.

Zgodovina peruanskega zaklada,

ki bi bil lahko slavil letos stoletnico, je pričela leta 1831. Takrat je izbruhnila v Peru vstaja, ki je po južnoameriških republikah nekaj vsakdanjega. Vojaški upravitelj peruanskega glavnega mesta Lima, ki je bilo stiskano od revolucionarjev, je pustil naložiti ogromni državni zaklad, kojega vrednost je znašala več milijonov pezov, v noči ter megli na ladjo »Mary Dier«. Kapitan ladje Thompson je dobil od upravitelja zapečaten zavoj, katerega je še le smel odpreti daleč na odprtem morju. Zavoj je vseboval natančna navodila glede cilja ladje in glede varnostnih odredb, katere bi naj ukrenil v varstvo zaklada kapitan.

Kapitan Thompson

je bil hraber morski medved in eden najbolj zanesljivih mož v službi peruanske republike. Svojo nesebičnost je že bil dokazal v najbolj nevarnih položajih. V tem slučaju pa je bila skušnjava prevelika. Zlate kepe so se nahajale v neomejeni oblasti kapitana. Vlada, ki

mu je bila izročila zaklad v varstvo, se je nahajala v obupnem boju za obstoj. Vsaka ura bi jo bila lahko strmoglavila in uvedla dolgovezne nemire, kojih izid je bil negotov.

Kapitan Thompson se je odločil po dolgem oklevanju, da bo postopal v tem slučaju na svojo lastno pest. Dal je povelje, naj zajadra ladja v smeri proti Koko-otočju. V majhnem zalivu omejenih otokov je vrgla jadrnica sidra. Nato je bil zakopan zaklad med razvaline starodavnega svetišča.

Kapitanova stiska in smrt.

Na nadaljni vožnji je obstreljevala kapitanovo ladjo »Mary Dier« francoska križarka »Espeigle« in jo je tudi potopila. Kapitan Thompson je ušel še v zadnjem trenutku smrti. Francozi svojega ujetnika niso izročili peruanskim oblastem, ampak so hoteli izrabiti ugodno priliko zase in se polastiti zaklada. Francoska ladja s Thompsonom na krovu je pristala pri Koko-otokih. Tukaj bi naj bil kapitan pokazal kraj, na katerem je bil skrnil zaklad.

Thompson je bil v obupnem položaju. Posrečilo se mu je pa, da je prekanil stražo in je ušel s tremi mornarji od posadke francoske križarke v majhnem čolnu. Obljubil je, da bo delil zaklad z begunci. Da bi pa lahko dvignili težke in z zlatom napolnjene zaboje, za to je bila potrebna cela ekspedicija. Kapitan Thompson in tovariši so se zatekli po dolgotrajnem tavanju na Angleško. Nekaj let so se morali skrivati, ker so bili ožigosani kot dezertjerji od peruanske in francoske oblasti. Še le po preteku 23 let se je upal Thompson na Koko-otoke v spremstvu z nekim Kastingom, ki je bil v posesti trojambornika. Usoda pa je hotela, da se je potopila ladja v Oceanu v viharju z vsem, kar je bilo na njej.

Iskanje zaklada.

Minula so desetletja. Vse osebe, ki so se bile udeležile vožnje kapitana Thompsona na »Mary Dier«, so že bile pomrle. Nobeden človek ni več znal za kraj, na katerem je bil zakopan zaklad države Peru. Živele je še o zadevi edino ustno izročilo. Mornarji vseh narodnosti so si

Ali hočete gospodarski ali gospodinjski koledar zastonj?

V našem listu smo že obširno pisali o gospodarskem in gospodinjskem koledarju. Marsikdo si ga je zaželel, pa žal nima denarja. Danes objavljamo, da lahko vsakdo dobi gospodarski ali gospodinjski koledar.

Stopite v vrsto naših agitatorjev za Slovenskega Gospodarja. Vsakdo, ki nam pošlje tri naročnike, ki bodo plačali celoletno naročnino, dobi ta koledar brezplačno.

V naših krajih je veliko ljudi, ki bi lahko imeli Slovenskega Gospodarja naročenega, pa jim nihče ne reče, sami pa se tudi ne spomnijo. Koliko je gostiln, koliko je trgovcev, koliko obrtnikov, ki se ne bodo branili, ako jim boste prigovarjali, že zaradi vas ne.

Koliko je kmetov posestnikov, ki bi teh 32 Din vkljub velikemu pomanjkanju denarja vendarle še lahko izdali za svoj stanovski časopis, ki ne samo, da za ta mal denar nudi tekom leta veliko, pač pa tudi zavaruje celoletnim naročnikom njihovo domočo stanovanjsko hišo za Din 1000.—

Prilike je torej dovolj, da najdete še novih naročnikov, treba je samo vaše vztrajne volje! Ponudena nagrada vam bo tudi napravila lepo veselje!

Torej na delo! Mi bi radi vsakemu naročniku poslali gospodarski ali gospodinjski koledar zastonj. Treba je samo to, da nam vsak naročnik pridobi tri nove celoletne naročnike! Kdor bo delaven, bo uspel!

Izreži in odpošlji!

Upravi

„Slovenskega Gospodarja“

v Mariboru.

Pošiljajte Slovenskega Gospodarja sledečim novim celoletn. naročnikom:

Ime:	stan	kraj	pošta

Meni kot Vašemu agitatorju pa pošljite (tu napiši ali gospodarskega ali gospodinjskega) koledar, takoj, ko bo naročnina plačana.

Moj natančen naslov je:

Ime
kraj in pošta

med seboj pripovedovali o ogromnem bogastvu, ki počiva pod zemljo na Koko-otokih.

Leta 1894 so zašli slučajno nekateri dokumenti iz posesti kapitana Thompsona, ki so se nanašali na bajni zaklad, v roke poveljnika Cursona Howe. Odpremil je ekspedicijo na omenjene otoke, ki se je vrnila brez uspeha. Vse druge ekspedicije, ki so še sledile, so bile zastonj.

Pred tremi leti se je odpeljal na Koko-otoko angleški športnik Campbell, ki je tudi pogledal v papirje rajnega kapitana Thompsona, na jahti »Adventress«. Kakor vsi njegovi predniki, tudi Campbell ni imel sreče.

Čuden je doživljal, katerega je doživel Campbell nekaj mesecev potem, ko se je bil vrnil po brezuspešnem iskanju. S potovanja na Koko-otoko je prinesel seboj kovinast prstan in eno lopato. Ta dva zarjavela predmeta je bil našel na otoku, ko je iskal zaklad. Najbrž sta izvirala prstan in lopata z ladje »Mary Dier«, ki je bila pripeljala peruansko zlato na otok. Ko je Campbell pokazal predmeta čarovnici, mu je ta takoj povedala, da sta z otoka v Oceanu in sta bila pred 100 leti rabljena pri zakopavanju zaklada. Čarovnica Pollok je tudi natanko popisala otok, čeravno se ji niti sanjalo ni, za kako zadevo da gre. Obljubila je tudi, da bo pomagala Campbellu pri iskanju zaklada.

Campbell se je podal ponovno s čarovnico na Koko-otočje in vse je prepričano, da bo on zadel na 100 let pod zemljo počivajoče zlato.

*

Kamnica pri Mariboru. Zadnje naše poročilo glede spremembe župana v Kamnici poročamo, da se ta sprememba ni izvršila, ampak je ostal dosedanji splošno priljubljeni in spoštovani župan g. Šket Josip še nadalje župan naše občine.

Št. Peter pri Mariboru. Kakor že nekaj let sem se priredi tudi letos božičnica za ubožne šolarje. Naj šentpeterčani nabiralk darov nikar ne odklonijo, temveč po možnosti vsaj nekaj prispevajo!

Razvanje pri Mariboru. Pretečeno sredo je bil pokopan na razvanjskem pokopališču g. Muhič Jožef, posestnik in kovaški mojster, daleč okrog znan radi svoje posrežljivosti in šegavosti, star 64 let. Pogreb je pričal, kako priljubljen je bil rajni. Ob grobu se je poslovil od rajnega v imenu občanov župan Korošec, pevci so zapeli in godba je zaigrala v zadnji pozdrav žalostinke. Naj dobri mož počiva v miru!

Pekre pri Mariboru. Upoštevajoč splošno gospodarsko krizo, ki je prav občutno prizadela zlasti vinogradnike, je banska uprava v Ljubljani odobrila znižanje cen cepljenim trtam. Opozarjamo na tozadevni razglas banovinske trsnice in drevesnice v Pekrah.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Pondeljek, dne 16. novembra. Turobno so se poslavljali zvonovi od posestnice v Spodnjem Porčiču Julijane Dvoršakove. Strašna je bila ura, ko smo spremili zemeljske ostanke nje, ki smo jo ljubili, k zadnjemu počitku, na kraj mrtvih. Nikoli ne bomo pozabili trenutka, ko so Te dvignili v krsti, draga Julika, ponesli čez domači prag. Te počasi spuščali v sveže izkopano gomilo. Odtegnila si se našim pogledom za vedno. Da smo Te ljubili in spoštovali, nepozabna, priča naša ogromna udeležba, prisotnost štirih čč. gg. patrov, udeležba tretjerednikov in družtev žen z zastavami, udeležba naših cerkvenih pevcev, in ne samo ti, od blizu in daleč so Te prišli kropiti, ko si ležala na mrtvaškem odru, ti donašali cvetja, ki si ga tolikanj ljubila. Zapustila si hčerko in sinova, ki Te ne bodo pozabili nikoli. Ko jim je pred 2 leti, 16 dni kasneje, kruta smrt pobrala dragega očeta, si jim ostala še vsaj Ti. Vse svoje moči si žrtvovala tem trem, ljubljencem svojim, ter jim skušala nadomeščati prezgodaj izgubljenega. In sedaj...? Bodite močni vsi trije, kot hrast, ki ga ne bo podrli noben vihar!

Sv. Trojica v Slov. gor. Tem potom se zahvaljujemo za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli povodom nenadomestljive izgube naše nad vse ljubljene mamice in sestre, syakinje in tetke gospe Julijane Dvoršakove, posestnice in vdove, za poklonjene lepe vence in cvetje. Posebno pa se zahvaljuje-

mo za častno spremstvo čč. duhovščine, ganljiv govor č. g. gvardijana, poslovinne besede društva žená in tretjerednikom s svojima zastavama, domačemu cerkvenemu pevskeemu zboru za žalostinke na domu, kot na pokopališču, vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem ter vsem onim, ki so na ta ali oni način pripomogli k tako častni udeležbi. Bog plačaj!

Sv. Kunigunda na Pohorju. Rajnima tovarišicama v spomin! Zatemnilo se je nebo, kakor bi hotelo jokati nad prezgodnjo smrtjo naše tovarišice ljubljene Ivanke Gričnik. Komaj smo pokopali Ivanko, že nam je vzela kruta smrt iz naše srede Marijino hčerko Justino Kotnik. Obe sta bili Marijini družbenici ter lepo krščansko vzgojeni. Da smo pokojne tovarišice res ljubile, smo pokazale, ko smo ju spremljale belo oblečene k zadnjemu počitku. Pretrpeli sta hude bolečine in mirno v Gospodu zaspali. Uživajta, dragi tovarišici, po kratkem življenju pod Marijinim varstvom zaslužno plačilo!

Marija Snežna. Obhajali smo veselo gostijo Anice Vandur z orožniškim tit. narednikom Francem Kranjec. Ob tej priliki se je nabralo za novo bogoslovje 103 Din. Darovalcem Bog plati! Novoporočencema po mnogo zakonske sreče!

Sv. Martin pri Vurbergu. Dvignila je smrt svojo koščeno roko in utrgala nit življenja 19. novembra daleč na okrog poznani materi Klampfer. Dolga leta je bolehal in še upala, da bo ozdravela, zato se je podala v bolnico iskat zdravja; ni ga našla, prišla je smrt. Svojo zlato poroko je odložila, da bi jo obhajala zdrava, prišlo pa je drugače, dobila je v roko palmo miru. Bila je dobra soseda in rada čitala krščanske časopise ter vzgojila svoje otroke v istem duhu. Ohranimo jo v trajnem spominu!

Hajdina. V zadnji številki »Slovenskega Gospodarja« smo čitali, da si je tukajšnje gasilno društvo nabavilo motorno brizgalno in da jo je slovesno sprejelo. Radovedneži se sedaj sprašujemo, v čem je neki obstojal ta slovesni sprejem, ker ni bilo nič oznanjeno o kaki blagoslovitvi brizgalne in se torej blagoslovitev ni izvršila. Vsi pa smo ventdar prepričani, da ima vsako delo le tedaj uspeh, če je blagoslovljeno z božjim blagoslovom. Sicer pa želimo isto, kar je bilo izraženo že v zadnjem poročilu, da bi se namreč brizgalna čim manjkrat morala uporabiti in da bi na priprošnjo sv. Florijana bili obvarovani ognja zlasti tisti domovi, ki motorni brizgalni ne morejo nuditi dovolj vode za gašenje, in to je večina hiš v župniji.

Velika Nedelja. Sv. Miklavž je napovedal svoj prihod v nedeljo dne 6. decembra, popoldne po večernicah, v društveno dvorano, kjer ga naj pričakujejo veliki in mali, z mirno vestjo samo tisti, ki so bili pridni. Naše živahne igralke nas bodo najprej razveselile s šaloigro »Jurčki«, ki je polna smeha in šaljivih prizorov. Nato nastopi Miklavž z velikim spremstvom iz nebes in pekla. Darila sprejema že v

Želodčne bolečine, pritisk v želodcu, zapeka, gniloba v črevesu, žolčnat okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, blede barva obraza izginejo često po večkratni uporabi naravne »Franz Josefove« grenčice s tem, da jo izpijemo kozarec, predno ležemo spat. Specijalni zdravniki za bolezní v prebavilih izjavljajo, da je »Franz Josefovo« vodo toplo priporočati kot v te namene služeče domače zdravilo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecijskih trgovinah.

TISKOVINA.

Znamka
za
75 par.

Upravi

„Slovenskega Gospodarja“

Maribor

Koroška cesta štev. 5

soboto v kaplaniji in v nedeljo v dvorani. Vsi, ki si želite enkrat nedolžno in prijetno zabave, pridite. Vstopnina majhna. O tatovih, ki so prejšnji teden vlomili pri Mediku, še ni prav nobenega sledu. Upati pa je, da kmalu padejo v roke pravici. — Dne 26. novembra je umrla v Urninu na Čehoslovaškem usmiljenka Fortunata Kumer, doma iz Trgovišča, v 70. letu svoje starosti. Od svojega 14. leta naprej je bila v redu usmiljenih sester. Naj v miru počiva!

Malavas pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Na se še tudi mi nekaj oglasimo v »Slov. Gospodarju«, ki ga vsi tako radi beremo. Žalibog ni toliko naročnikov, kar bi bilo želeli, ker si ga ljudje rajši izposojajo. Treba bo ob novem letu malo pobrigati se med našimi vaščani. Novega nimamo sedaj nič poročati. S trgatvijo in dobrim vinčkom smo prav zadovoljni, samo da se ga tako malo spravi v denar. Mislili smo si ustanoviti tamburaško društvo, pa nam ni uspelo, ker je prehuda denarna kriza. Nekatere osebe bi rade imele svojo muziko, ker tako radi plešejo. Pa sedaj bo minilo to veselje — napočil je adventni čas.

Podčetrtak. Dne 22. novembra so bile blagoslovljene čisto na nov sistem popravljene orglje, kar je bilo že dolgo potrebno. Upati je, da se bo to prav dobro obneslo. Celo svoto okrog 9000 Din so prispevali sami farani, kar je veliko in zelo hvalevredno za malo župnijo, in pa še v tako hudih časih. Saj je ubogi kmet že ves obupan. Kar pridelava, nima nobene cene, kar pa mora kmet kupiti, je vse drago. Vina je precej in je prav dobro, ali kaj, ko ni nobene cene. Zato se ne smemo čuditi, če zgublja naše ljudstvo, ki je zelo dobro, pridno in pošteno, veselje do dela. — Dne 8. decembra bo sprejeto 46 otrok v Marijin vrtec, kjer se bodo vadili za lepo in čednostno življenje, kar je za današnje razmere zelo potrebno. Upati je, da bo to zopet lep dan za prijazno župnijo!

Zgornja Ponikva. Pri nas zelo razsajajo med otroci ošpice. Ta bolezen je že zahtevala več žrtev. Med drugimi smo pokopali prejšnjo soboto malega Franceta Žerjav. Kako radi smo imeli skromnega dečka, se je pokazalo pri čuvanju njegovega mrtvaškega odra ter pri njegovem pogrebu. V petek zvečer se je zbralo v hiši mnogo fantov in deklet. Lepo so okrasili mali oder, da se je komaj videl izmed belih cvetic nedolžni blede obrazek malega Franceka. Dragi Francek, spavaj sladko poleg svoje pred enim letom umrle mamice! Očetu pa in celi Žerjavovi družini naše prav iskreno sožalje!

Vitanje. Dne 4. novembra je umrl daleč na okrog spoštovani gostilničar in čevljar Franc Heršek v Paki. Dosegel je starost 82 let. Bil je trikrat v bolnici v Slovenjgradcu. Rajni je bil gostilničar 44 let, spoštovan in priljubljen pri vseh ljudeh. Naj počiva v miru!

Oriavas pri Braslovčah. Prijetno presenečenje bo za vsakogar družabni večer, ki ga priredi tukajšnja podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v nedeljo dne 6. decembra t. l. v Gasilskem domu v Trnavi. Obenem pa bo tudi nastopil Miklavž s svojim spremsivom, da obdaruje vsakega po zaslužju. Za uvod pa nastopi ljubka mladina z zanimivo igrico. Dobra misel. Zakaj se ne bi sešli sadjarji ob zaključku sadne letine ter malo pokramljali o tem in onem, o uspehih in neuspehih, se navdušili kljub gospodarski krizi za nadaljnji razvoj sadjarstva, saj pričajo imena sadjarjev: Turk Ana in Turk Jurij, Brišnik, Tona, Bratec iz Št. Rupert, Šketa Josip iz Trnave, Slokan, Murn, Vede, Bračec, Breznikar, Plaskan, Frenč iz Or-

le vasi, da je tukajšnja okolica zelo ugodna za sadjerejo.

Male dole pri Vojniku. Dolgo že ni bilo ničesar slišati iz našega kota. Živimo pač enakomerno življenje brez posebnih dogodkov. Če se pa včasih spoprimejo pijanci in s kletvami navalijo eden na drugega, je povsem navadna stvar. Na tak način namreč zahvaljujejo Boga, da je obilo blagoslovil vinograde, ki so dali obilo dobre vinske kapljice. Če so pa take in enake zahvale Bogu vseč, se bo pa videlo v prihodnosti. . . Časi, ki prihajajo, zahtevajo pač več resnosti, ne pa bojevitosti in takega poguma, ki se razvija v glavah rednih alkoholikov. — Pomanjkanje denarja je splošno pri nekaterih slojih, ker se blago ne more prodati za nobeno ceno, kar pa je za kupit, je pa še vse po stari navadi drago. Na tak način mora propasti sleherni kmet, ker mu ne bo mogoče dobiti denarja za potrebne stvari in za davke. Kaj pa še tisti, ki so zadolženi? Stanje kmeta je danes naravnost obupno, kajti vsi pridelki nimajo nobene cene, ki jih ima kmet na prodajo. Kupiti pa mora marsikaj, ki je neobhodno potrebno. Parlament naj bi pomagal kmetu iz tega položaja.

Št. Ilj pri Velenju. Gospodinski tečaj, ki ga smo 1. septembra začeli, smo zaključili 15. novembra v razstavo kuharskih izdelkov in ročnih del dopoldan in z gledališko predstavo popoldan. Razstava je bila nad vse zanimiva. Videli smo stvari, o katerih se nam poprej še sanjalo ni. V brezštevilnih steklenicah: soke, sadje, meso, marmelade, likerje in še več. Pečiva in slaščič brez konca in kraja: od janeževih upognjencev do »hrastovega stora«; nadalje piškote, kekse, krape, torte raznih vrst in oblik: zajčki, gosi, ovčke in koštrune, celo — knjige in tudi ogromen velikonočni kolač itd. In oddelek ročnih del: od navadnega predpasnika do najnežnejših kombinež, od moških srajc do najmodnejših ženskih oblek, z eno besedo: kar si je oko ali srce poželetelo, ali kar bi potolažilo tudi najbolj izbiren želodec. Otroci niso mogli odtrgati svojih oči od različnih kuharskih dobrot, ženske pa — o, saj nič ne rečemo! Čudili smo se le, kedaj so dekleta zmogla vse to? Dobili smo pojasnilo: delale so noč in dan. Pa so jim tudi žareli obrazi veselja in zadovoljstva, sreče in ponosa nad izborno prirejeno razstavo. Takega veselja mater in očetov pa itak ni mogoče spraviti na papir. Popoldansko prireditev je otvoril pevski zbor gojenk z venčkom narodnih pesmi, ki ga je zaključila pesem o »kofetu«. V pozdravnem govoru je izrekla gojenka F. S. hišnim gospodarjem in staršem, posebno pa čč. šš. sestram učiteljicam toplo zahvalo vseh gojenk. V šaljivi enodejanki »Vedeževalki« in resni ter zelo ganljivi igri »Ljubezen Marijinega otroka« so gojenke pokazale tudi svoje zmožnosti na oderskih deskah. Kakor je prva igra vzbujala obilo smeha, enako je druga privabljala solze sočutja pri poslušalcih. Šaljiva licitacija je zaključila celo prireditev. Iz vsega pa, kar smo videli in slišali, smo lahko sklepali, kako veliko delo so izvršile voditeljice tečaja, ki so v teku dveh in pol meseca tako izvrstno usposobile svoje gojenke, katerih je bilo 15 po številu; na drugi strani pa, s kakšno vnemo ter pridnostjo so se dekleta udeleževala tečaja, ki jim je prinesel toliko lepega in koristnega za njihov bodoči poklic. V resnici lep dan je bil 15. november za Št. Ilj v kljub skrajno slabemu vremenu!

Svečina. Carinsko poslopje, ki ga gradijo ob državni meji na Plavču, je pod streho. Dogotovljena pa bo stavba šele prihodnjo spomlad.

— Zelo neprijetno smo sprejeli vest, da je okrajna cesta, ki vodi iz Zgornje Sv. Kungofe v Svečino, uvrščena med občinske ceste. Mariborski okrajni zastop in cestni odbor sta jo v zadnjih letih dobro uredila in utrdila, a sedaj, kakor čujemo, ni bila uvrščena med banovinske ceste. Če bodo to cesto morale vzdrževati prizadete občine, bo to težko. Občine nimajo sredstev, da bi stalno imele nastavljenega cestarja. S cestarjem in gramozom vred stane ta cesta najmanj okoli 30.000 Din na leto. Kje hočeta te dve občini to svoto vzeti! Takih pozdravov se tu na državni meji nič kaj ne veselimo!

Šmarje pri Jelšah. Smo se ti Šmarčani zamerali ali kaj, da nam vrli prijatelj, Slov. Gospodar, že tako dolgo ničesar več ne poročaš? In vendar se med nami vedno kaj novega zgodi. Kje je zaostalo poročilo o blagoslovitvi naše nove motorne brizgalne in kam si založil vesele vesti o prenovitvi slik in kipov v kapelah proti Svetemu Roku? Seveda bi bil lahko kaj črknil tudi o našem lepem sadju, katerega se je mnogo prodalo v širni svet, še več pa se ga zbralo v podobni jabolčnika v marsikatero našo klet. Pa tudi novo vino je tako, da moramo peti »Po pameti ga pijmo!« Vidiš tedaj, da bi se lahko večkrat zglasil in nam vedno kaj novega povedal, pa nas tudi tolažil v naših težavah in še posebno v naših današnjih strašnih denarnih stiskah, ko moramo živino in vino dajati skoraj zastonj. — Pokopali smo zadnji četrtak Martina Novak. Opis pogreba prinesemo prihodnjič.

Sv. Bolfenk pri Središču. Naše prosvetno društvo priredi 6. decembra v šoli Miklavžev večer.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. V nedeljo dne 6. decembra popoldne po večernicah obiše našo deco Miklavž v društvenem domu.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Na praznik Brezmadežne vprizori dekliški krožek »Kmetijskega bralnega društva« prelepo versko igro »Imelda«. — Knjižnica bralnega društva je odprta vsako nedeljo po rani in pozni sv. maši. Člani dobijo knjige brezplačno, drugi pa proti malenkostni izposojnini Din 0.50.

Št. Janž na Travskem polju. Na praznik Brezmadežne, 8. decembra, bo v Društvenem domu igra »Zloba in zvestoba«.

Braslovče. Prosvetno društvo vabi na 8. decembra popoldne ob 15. uri v Društveni dom. Tokrat uprizori prelepo igro »Čudež svete Tezije«.

Vojnik. Žrebanje velike kmetijske efektne loterije, katero je priredila tukajšnja kmetijska podružnica, se bo vršila nepreklicno 8. decembra.

Čirkovce. Miklavžev večer priredi Bralno društvo v nedeljo dne 6. decembra po večernicah v društveni dvorani.

Noviješe.

Goriški nadškof umrl. V Gorici je umrl 28. nov. nadškof dr. Fran Sedej Rajni se je rodil 1854 v Cerknem na Goriškem in je bil leta 1906 ustoličen za goriškega nadškofa. Leta 1927 je pravnoval zlato mašo, katere se je udeležila vsa goriška duhovščina. Letos marca je še slavil 25 letnico škofovanja in le kratko časa pred smrtjo se je odrekel težavni nadškofijski službi. Zadnji goriški nadškof Slovenec je bil blaga duša, zaveden Slovenec, učnjak in priljubljen pri vernikih in duhovščini. Slovenci mu bodo ohranili trajen in hvaležen spomin!

Volitve v naš senat se bodo vršile na Kraljev ukaz po celi državi v nedeljo 3. januarja 1932. Novoizvoljeni senat bo sklican na izredno zasedanje 11. januarja.

Kmetijska podružnica Maribor in okolš opozarja, da je prišel čas, ko je treba plačati udnino za prihodnje leto. Sprejema se v skladišču Kmetijske družbe (Meljska cesta) in v prodajalni g. Fr. Klanjška (Glavni trg). Udnina znaša 35 Din in bi naj bila nabrana do konca decembra, da se lahko začne redno do pošiljati Kmetovalca.

Zavarovanje mladega sadnega drevja pred zajci. Kraljeva banska uprava je podvzela dogovorjena s Kmetijsko družbo večjo akcijo za dobavo žičnih košov (mrež), ki mlado sadno drevje najuspešneje obvarujejo pred zajci. Te koške, ki so iz pocinkane žice, jako solidno izdelani in 130 cm visoki, dobavlja Kmetijska družba v Ljubljani po 8 Din komad; polovico krije kr. banska uprava. Udje podružnic jih naj naročajo pri podružnicah, ostali zanimanci pa morajo prošnje, naslovljene na kr. bansko upravo, kolkovati s kolkom za 5 Din, dočim gredo prošnje podružnic nekolikovane preko Kmetijske družbe.

Čudesa dežele Togo.

Posebno skrbi in največ dela daje zamorcem iskanje vode. Ob deževnem času pride zamorka hitro do vode. Posodo postavi na dež, naliv jo napolni. Ko pa nastopi suha doba, pa se napotijo v skupinah često zelo daleč ter na določenih mestih kopljejo pesek in končno pridejo do kalne vode.

Glavna hrana jim je koruza in jams. Koruzo meljejo med kameni. Iz nje delajo tudi opojno pijačo. Jams pa je našemu krompirju podobna rastlina. Jedo seveda vsi skupaj iz ene posode, ki navadno služi kot posoda za perilo in ob svečanih prilikah za umivalnik. Vino pridobivajo iz oljnatih palm. Žganje pa dovažajo iz Evrope, kjer ga zlasti v Angliji izdelujejo iz krompirja. Meso prodajajo večinoma Hausi, če leže iz njega črvički. Ostanke mesa, ki jih mesarji ne prodajo, pa spečejo na podoben način kot čevapčiče.

Njih življenje poteka v kočah, ki so ograjene, tako da imajo dvorišče. V sredi dvorišča je tudi ognjišče. V koči pa so slamnjače, na katerih spe. Postelj in podobnega luksusa ne poznajo. Če jih zebe, se stisnejo tesno skupaj. Prav tako ne poznajo druge opreme, kot mize, omar in stolov. V medsebojnem občevanju imajo skoraj nasprotno navade. Ne odkrivajo se in si ne podajajo rok, nikdar se ne objemajo in tudi poljuba ne poznajo. Če že pozdravi črncelca, se mu malo pokloni in z rokami zaploska, ali pozdravi tako, da dvigne roko k glavi kot vojak. Če črncelca z glavo pomiga, je hotel zanikati. Če pa zmigne, pa pritrđi. Seve ti običaji niso povsod enaki. Zamorci so pogani. Svoje malike vdelaajo v ilovnate kupe. Včasih jim darujejo kokoši ali golobe. Navadno se zatekajo k malikom, kadar prosijo za vodo. Zdravijo se sami med seboj in ne zaupajo Evropejcem. Sicer pa imajo lastna domača zdravila, ki jih ne izdajo.

Izmed šeg, ki so med zamorci najbolj razširjene, je treba omeniti njih plese. Plešejo posamezniki ali v skupinah. Gledalci pa čepijo v krogu in jih spremljajo s ploskanjem. Takt pa bije več bobnarjev. Pri plesu se črncelci ne vrte okrog samega sebe, pač pa hite tako močno, da se često po kratkem času zgrudijo popolnoma zmučeni. Zanimivo je, da plešejo moški in ženske popolnoma ločeno. Plesov s puško ne poznajo.

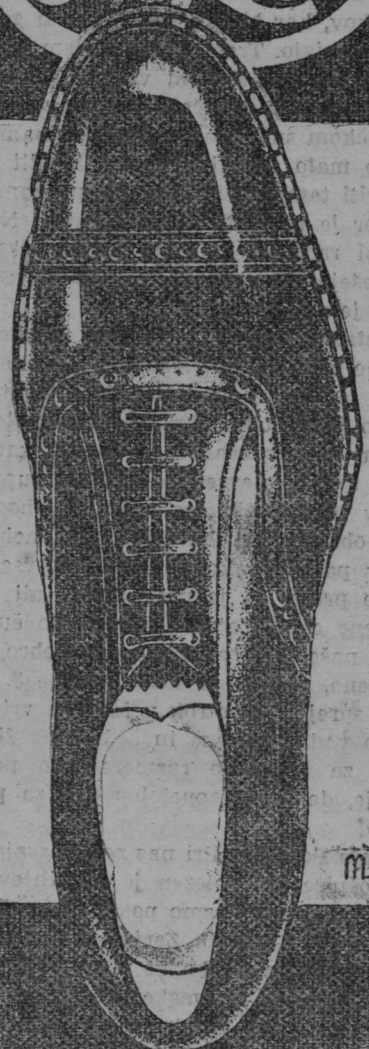
Življenje za Evropejca v teh krajih ni prijetno. Ves čas preže nanj zahrbtni bolezniki kot tropska griža in rumena mrzlica. Strašna nadlega so moskiti, ki jih ni mogoče pregnati. Edina rešitev pred njimi je mreža, ki mora pokriti vso posteljo. Če pa dela človek zvečer za mizo, pa mora biti zopet miza in vse okrog zagrnjeno z velikansko zaščitno mrežo. Golazni, kakor škorpionov in podobnega, je dosti. Kače, ki ljubijo toploto, so kaj rađe gost v hiši in celo v posteljo prilezejo. Posebno pažnjo je treba posvetiti ognju. Malenkosten ogorek cigarete lahko povzroči požar, zakaj vse stavbe so lesene in od suše popolnoma presušene. Edina zabava v tem odležnem kotu zemlje so lovi na živali. Tu pride človeku pred puško lev, leopard, divja mačka, bivol, razne antilope, divji prašič, povodni konj, krokodil in kajman. Seve ne manjka orjaških in drugih strupenih kač. Slonov v tem delu Afrike ni. Lov je mogoč le v dobah suše, zakaj ob deževju zraste tako velikanska trava, da je skoraj nemogoče priti naprej, nevarne postanejo kače, moskiti pa neznošni. Zamorci sami so jako dobri strelci, vendar imajo slabe in zastarele puške. Lev kakor tudi leopard nista tako nevarna, kakor bi človek mislil, in v splošnem bežita pred človekom. Edino ranjena napadata. Nadvse zanimiv je lov na povodne konje, ki stojijo v globoki vodi in mole le nosnice iz vode. Če ustrelji človek konja, se ta potopi na dno, tako da ga ni mogoče najti. Šele po par urah ga dvigne voda na površje, nakar ga je mogoče odreti. Je to ogromna žival; ki tehta dobro tretjino velikega indijskega slona. Posebna zanimivost so kameleoni. Kapanje, ki bi sicer nudilo mnoge zabave, je zahtevalo vedno večjih priprav in izredne pažnje. V rekah so namreč kače in krokodili. Deloma je to razlog, da se zamorci tako boje vode.

Prodaj konjička ruske pasme, konjsko opremo, koleselj, tovorne vozove in tovrstne sani. Miinarič, Studenci pri Mariboru, Pralja Petra cesta 19. 1671

Iz lasne pletarne puloverji za deco od 19 Din naprej, za dečke od 25 Din naprej, ženske jopice od 50 Din naprej: Eksportna hiša Luna, Maribor, Aleksandrova 19. 1670

Ženske pletene obleke Din 180, iste fine kakovosti Din 240, moški puloverji od 65 Din naprej: Eksportna hiša Luna, Maribor, Aleksandrova 19. 1670

Močen čevljarški stroj radi smrtnega slučaja se proda za 1800 Din: Pobrežje pri Mariboru, Vrtna ulica 6. 1668

V A Š Č E V E L J

• PODRUŽNICE •

BEOGRAD	OSIJEK
CELJE	SARAJEVO
GRIVENICA	SKOPLJE
KARLOVAC	SOMBOR
KRAGUJEVAC	SPLIT
LJUBLJANA	SUBOTICA
MARIBOR	ŠAK
MURSKA	ŠIBENIK
SOBOTA	VRŠAC
NOVI	VUKOVAR
VRBA	ZAGREB

Stanovanje se odda s 1. decembrom. Naslov v upravi. 1640

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1932,

ki ima 366 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obrajtan.

V »Veliki Pratici« najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — — poštne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na mence, pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejme na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, v Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — tabelo hektarov v oralih; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši.

Cena 5 Din.

»VELIKA PRATIKA« se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pismeno pri založniku:

tiskarni J. Blasnika nasl. d. d.
v Ljubljani. 1494

! Mizarji !

Okrase za rakve, tapete in tančice nudi zelo ugodno galanterijska trgovina Drago Rosina, Maribor, Veprinjska ulica 26. 1675

Posedstvo na prodaj eno uro od Maribora, deset oralov, vinograd, lep sadonosnik, gozd: Dragučova št. 49, p. Sv. Marjeta ob P. 1673

Krasno posedstvo niže Maribora se proda, deset oralov, sadonosnik, vinograd, njive, travnik, gozd, poslopje v dobrem stanu. Izve se pri: Majdič, trgovina pri G. Klojčniku, Sv. Peter pri Mariboru. 1669

Sodarski vajenec z dobrim šolskim spričevalom se sprejme pri Martinu Golob, sodarju v Ljutomeru. 1644

Proda se gozd z zemljo, lepi, mešani, 900 klf. Več pove Ivan Ribič, posestnik, Počehova pri Mariboru. 1647

Izjava. Podpisana Ivan in Antonija Ploč, posestnika na Gačniku, obžalujeva in preklicujeva žaljivke in klevete, ki sva jih dne 13. 11. 1931 izrekla napram Henrikju Rajterju, posestniku na Gačniku. Obenem se zahvaljujeva, da nama je odpustil ter odstopil od kazenskega zasledovanja. — V Mariboru, dne 26. 11. 1931. Ivan in Antonija Ploč. 1674

Otroške nogavice par 4.50 naprej, moške nogavice od 4 Din naprej, ženske nogavice od 8 Din naprej. Ekspozitna hiša Luna, Maribor, Aleksandrova 19. 1670

Učenca iz poštene hiše sprejme Josip Domajnko, čevljarški mojster, Studenci pri Mariboru. Stanovanje in hrana v hiši. 1667

Vajenca za urarsko obrt od poštenih starišev se sprejme takoj: Ilger, Maribor, Gosposka ulica 15. 1664

Prodajam velik vinski sod po izberi od 11, 13 ali 15 polovnjakov, nadalje 15 mesecev staro telico po dobri kravi-mlekarici. Povprašati pri vrtnarju Plotsch, Meljska 50. 1666

Cene cepljenim trtam znižane! Po 1.20 Din za komad nudi Ia selekcijonirane cepljene trte najboljših trsnih sort, cepljenih na razne podlage: Uprava banovinske trsnice in drevnice v Pekrah, p. Limbuš. 1665

10 minut

lahko žrtvujete za pregled novega kataloga od tvrdkâ

**Trgovski dom
Stermecki,**

Celje št. 24

v katerem je bogata izbira dobro idočih ur in zlatnine po izredno nizkih cenah!

Nikel anker remontoar ura 40 Din, ista lepo gravirana 50 Din, tula posrebrena 90 Din, zapestna 91 Din, budilka 45 Din, navadna stenska 130 Din, stenska s kukavico 180 Din.

Zahtevajte brezplačni, ilustrirani cenik!

Fran Strupi, Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevzema vsakršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba. 2

Na drobno!

Na debelo!

H. C. HANSON

Trato pri Mariji Snežni na Velki, okraj Sveti Lenart v Slovenskih goricah.

menjalnica vsakovrstnega zrnja. Prvovrstni mlinski izdelki, točna postrežba, najnižje dnevne cene brez vsake konkurence. Pridite, pogledjte, naročitel 3

Advokat

Dr. Andrej Veble
v Mariboru

naznanja, da je preselil svojo pisarno s 1. decembrom 1931 iz Aleksandrove ceste 6/I v

Sodno ulico 16, pritličje (nasproti sodišču).

Širite „Slov. Gospodarja“!

Moderno, lepo in poceni

so prave švicarske ure, biseri, zlato in srebrno blago vsake vrste, ki jih najdete v velikem ilustrovanem Suttnerjevem ceniku. Dobite ga brezplačno. Tukaj mali izvleček iz cenika:

Št. 7310 Ia amerikan. double zlato, lepo izdelano Din 31.—

Št. 7502 14 kar. zlato jako lepo izdelano Din 160.—

Št. 5351 Ia am. double verižica z lepim obeskom, zelo fina izdelava in jako trajna, 45 cm dolga samo Din 54.— Iz 14 k. zlata Din 193.—

Št. 5464 14 kar. zlata verižica z lepim obeskom in lepimi kamni, krasna izpeljava, 50 cm dolga, Din 295.—

Št. 6815 14 karatni zlati prstan s kamnom Din 78.—

Št. 6841 14 kar. zlati prstan z lepimi kamni, 2 bela, 1 zeleni ali rdeči vsred. Din 180.—

Št. 6617 američansko double zlato Din 27.—

Razpošilja se po povzetju ali ako se pošlje denar naprej. Noben risko. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. Zahtevajte z dopisnico veliki brezplačni cenik od tvrdke **H. SUTTNER, LJUBLJANA ŠT. 992**

Znižane cene: Žepna ura za Din 35.—, budilka za Din 45.—. — Obe so dobre!

Ia rezano irsje
Ia irsje (korenjake)
Ia požlahčeno irsje
Ia sadno drevje
nudi najceneje

Poljedelsko društvo Ptuj

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvo-tiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskavnice v latinici in cirilici

izvršuje hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2113

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

193

Cepljene trte in sadna drevesa, zajamčeno prvovrstno blago, le od selectioniranih cepičev po 1 Din komad in naprej. Cepljene na selection. podlagah Kober 5 B, Teleki 8 B, Göthe št. 9 itd. Tudi koreničjaki od teh podlag na razpolago. Priporoča se takoj naročiti, ker bodo nekatere vrste kmalu pošle. Konkurenca pri blagu nemogoča. Sadna drevesa po dogovoru. Oglasiti se je pri: Šegula, veleposestnik in načelnik zadruga, Hlaponci, p. Juršinci. 1662

V najem se da malo posestvo s hišo in gospodarskim poslopjem. Posstvo obsega približno 2 ali tudi 3 orale njiv, 3 ali tudi 4 orale travnikov. Najemnik si lahko nagrabi stelje za lastno potrebo kolikor hoče v domačem gozdu. Poslopje zidana, z opeko krita, v najboljšem stanju. V hiši dve sobi, kuhinja, štedilnik, shramba, če treba se doda tudi zadnja soba, podstrešje. Hlev za 6 glav, listnjak, svinjski hlevi, klet, uta za drva, kolarnica za vozove. Poleg hiše neusahljiv studenec Naslov v upravnistvu.

V Mariboru na voglu Meljske in Aleksandrove ceste v novi hiši te postrežejo najbolj in ceno z naglavnimi robci, tkaninami vseh Oglejte si, predno greste drugam. — Maks Bračič. 1570

Peči na žagovino izdeluje in pošilja na osem-dnevno poskušnjo ter plača vse tovarne stroške tvrdka, ako peč dobro ne deluje. R. Jakelj, Slovenjgradec. 1599

250 Din dnevno zaslužite z obiskovanjem ljudi v Vašem okraju! »Kosmos« Ljubljana, poštni predal 307. Znamko za odgovor. 1579

Za Miklavža

kupujte v Tiskarni sv. Cirila, Maribor,

Karl Mayjeve povesti

ali

povesti Male knjižnice

ali

različne druge povesti z barvanimi podobami

ali

šolske potrebščine

ali

različna druga darila.

Sv. Miklavž bo zadovoljen s ceno, — z blagom pa obdarovanec.

Na drobno!

Na debelo!

KOTLE

(najboljše »Marija-Celjske«) iz litega železa, pocinkane in bakrene za perilo, zadnje tudi za žganje, brzoparilnike (Alfe), štedilnike in peči, stroje za meso in slanino kakor vse ostale potrebščine za jesen in zimo ima stalno in v veliki izbi na zalogi trgovina z železnino 1652

ANTON BRENČIČ, PTUJ.

Zaloga in samoprodaja znanih »ZEPHIR«-peči za Ptuj in okolico.

Najnižje dnevne cene! Točna postrežba!

Predno kupite **kotle, alfe, peči in štedilnike**

v vseh velikostih, litoželezne lonce, dimne cevi in kolena, kakor tudi vso ostalo železnino, si oglejte zalogo tvrdke

FRANJO VRABL, PTUJ
železnina

in se boste prepričali o zelo nizkih in solidnih cenah. 1655

Pohišstvo - preproge

Linolej, zavese, posteljne odeje, namizni prti, vzglavja, tuhenti, šivane odeje, volnena pregrinjala, pregrinjala za mobilije, gradl za matrace, kakor tudi vse vrste lesenih, tapetniških in železnih mobilij po čudovito nizkih cenah pri:

Karolu Preis - Maribor
Gosposka ulica 20.

Ceniki zastojl 1367 Ceniki zastojl

DENAR

si prihranite. ako kupite **sukno** za moške obleke, **volneno** za ženske obleke, **platno** za vsakovrstno perilo, **svilene** rute, srajce, ovratnike, kravate, dežnike, nogavice itd.

„PRI SOLNCU“
Celje, Glavni trg 9

Za obilen obisk se priporoča 318

ALOJZ DROFENIK

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 100.000.000.—
Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.

192